

ZLOČIN U BERKU

Županijski sud u Vukovaru

Predmet: K-48/06

Optužnica: ŽDO u Vukovaru br. K-DO-42/01

Datum podizanja optužnice: 05. travnja 2006, precizirana podneskom od 08. rujna 2006. godine, izmijenjena podneskom od 19. studenog 2007. godine

Kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl.120.st.1. OKZ RH

Optuženi: Slobodan Vučetić (*ŽDO odustalo od optužnice podneskom od 19. 11. 2007.*), Peter Gunj (*ŽDO odustalo od optužnice podneskom od 19. 11. 2007.*), Mirko Vujić (*postupak u odnosu na njega razdvojen 22. 12. 2006. zbog raspravne nesposobnosti*) i Stevan Perić

Zastupnik optužnice: Zdravko Babić, zamjenik ŽDO u Vukovaru

Branitelji optuženih: odvj. Nediljko Rešetar, odvj. Branko Ivić, odvj. Andrej Georgievski, odvj. Tomislav Filaković

Vijeće za ratne zločine: Nikola Bešenski, predsjednik Vijeća, Branka Ratkajec-Čović, članica Vijeća, Željko Marin, član Vijeća

Žrtve (prema preciziranoj optužnici od 08. rujna 2006. godine):

Ubijeni: Milan Kovačević, Stipo Mitrović, Tomo Jelinić, Ljubica Mitrović, Zlatko Mitrović, Đuro Mitrović, Marko Kujundžić, Damir Kovačević, Marijan Marinčić, Marin Mitrović, Dragutin Penavić, Bartol Penavić, Željko Ore, Ivan Garvanović, Mato Garvanović, Milan Jelenić, Damir Mitrović, Jozo Mrkonjić, Ljubica Garvanović, Tunica Garvanović, Ana Magić, Janko Latković, Pero Gvozdanović, Janko Mrzopoljac

Odvedeni i nestali: Mato Kujundžić, Jakov Kujundžić, Slavko Mitrović, Marko Penavić, Dragutin Gvozdanović, Mato Mijatović, Mato Tomić, Luca Tomić, Ivan Ilanić, Ilija Bojić, Josip Majdaček, Edvina Ilanić, Marijan Kujundžić, Ivan Juratovac, Janko Grubač, Ivan Sotinac

Zlostavljeni: Marin Kujundžić, Milan Ivančić, Marin Martić, Mara Krajić, Marta Nakić, Ljubica Potočki

Žrtve (prema izmijenjenoj optužnici od 19. 11. 2007. godine):

- **ubijeni:** Milan Jelinić i Marin Mitrović

- **nestao:** Slavko Mitrović

- **fizički zlostavljeni:** Mara Kraljić i Marica Mitrović

- **psihički zlostavljeni:** obitelji Vladimira Mitrovića, Marijana Kujundžića i Mate Mitrovića

- **oduzete stvari:** Tadija Mrkonjić

Izvjestaji s glavne rasprave

13. rujna 2006 godine – prvo ročište za glavnu raspravu
--

Suđenje su pratili Katarina Kruhonja, Veselinka Kastratović i Mladen Stojanović, promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka.

Javnost: postupak je pratio predstavnik OSCE-a, nekoliko novinara i jedan fotoreporter i nekoliko građana (vjerojatno srodnici optuženih)

Održano je prvo ročište glavne rasprave u postupku protiv Slobodana Vučkovića, Petra Gunja, Mirka Vujića (brane se sa slobode) i Stevana Perića (u pritvoru).

Predsjednik Vijeća je priopćio da je, 12. rujna 2006., zaprimljen podnesak ŽDO-a u Vukovaru kojim je precizirana optužnica u odnosu na četvoricu prisutnih optuženika, u odnosu na koje je razdvojen spis, a sve u odnosu na optužnicu kojom je bilo obuhvaćeno 35 optuženika (31 optuženik je nedostupan).

Branitelji su tražili primjereni rok za pripremu obrane, jer je navedeni podnesak njima i njihovim branjenicima uručen tek na današnjoj raspravi.

02. listopada 2006 godine – čitanje optužnice, izjašnjavanje o krivnji

Suđenje je pratio Mladen Stojanović, promatrač Centra za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka.

Javnost: postupak su pratili i predstavnici OSCE-a, novinar, fotoreporteri, obitelji optuženih

Čitanje precizirane i usklađene optužnice

Nakon objavljivanja predmeta rasprave, sastava Vijeća za ratne zločine i utvrđivanja istovjetnosti optuženika, zastupnik optužbe je pročitao podnesak kojim je precizirana i usklađena optužnica u odnosu na optužene Slobodana Vučetića, Petra Gunja, Mirka Vujića i Stevana Perića.

Izjašnjavanje o krivnji

Upoznati sa svojim pravima optuženici su, svaki ponaosob, izjavili da su razumjeli za što ih se optužuje, da se **ne osjećaju krivima** te da će svoje obrane iznijeti na kraju dokaznog postupka.

Odluka o pritvoru i mjerama opreza

Vijeće je donijelo rješenje kojim je Stevanu Periću produljeno trajanje pritvora, a optuženima Vučetiću i Gunju produljene su mjere opreza zabrane napuštanja boravišta i oduzimanja putnih isprava te im je naloženo da se svaka dva mjeseca moraju javiti predsjedniku Vijeća. Optuženom Vujiću određena je jamčevina u iznosu od 80.000,00 kuna uknjižbom hipoteke na suvlasničkom dijelu nekretnine.

Optuženici su upozoreni da se u slučaju nepridržavanja navedenih mjera ove mogu zamijeniti težom mjerom ili pritvorom.

06. studenoga 2006 godine – dokazni postupak

Suđenje je pratio Mladen Stojanović, promatrač Centra za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka.

Javnost: postupak su pratili i predstavnici OSCE-a i obitelji optuženih.

Prijedlog za vještačenjem procesne sposobnosti opt. Vujića

Branitelj optuženog Vujića je rekao da je njegovom branjeniku dijagnosticiran karcinom pluća i grla, da se njegovo zdravstveno stanje pogoršalo, da je sa njim teško komunicirati te da je njegova percepcija otežana. Rekao je da je suglasan da se današnja rasprava održi, predao je medicinsku dokumentaciju i predložio vještačenje, s obzirom na utvrđivanje mogućnosti da opt. Vujić prati raspravu i sudjeluje u njoj te da će, sukladno tom vještačenju, vjerojatno predložiti da se postupak u odnosu na njegovog branjenika razdvoji, ili da se cjelokupni postupak prekine.

Svjedočenje Mare Martić

Svjedokinja je rekla da ostaje pri svomu iskazu kojeg je dala ranije. Izjavila je da je u logoru, u kući Mate Mitrovića, bila od 02. do 21. rujna 1991. godine. Ne zna što se ondje poslije događalo. U logoru su je tukli: osoba nadimkom „Beli“, za koju misli da se prezivala Veselinović, i Žarko Kvočka.

Optuženog Slobodana Vučetića ne poznaje, niti ga je vidjela.

Optuženog Petra Gunja poznaje, nije vidjela da je on imao pušku, ali se sjeća da je u logor dovezio cisternu sa vodom.

Optuženog Vujića poznaje, ali ga nije vidjela u logoru.

Svjedokinja je izjavila da poznaje optuženog Perića te da je on u logoru bio stražar. Okrenula se prema Periću i pokazala na njega, a opt. Perić joj je uzvratio klimanjem glavom. Ne zna je li Perić nosio uniformu, ali zna da je nosio pušku. Gotovo svakodnevno je dolazio u prostoriju u kojoj je ona boravila. Nije vidjela da je ikoga tukao ili na drugi način zlostavljao, ne zna je li vodio zatočenike na rad u selo.

Izjavila je da su različiti ljudi vodili zatočenike da po selu idu hraniti stoku. Nju je vodio Gojko Tepšić.

Svjedočenje Stanka Penavića

Svjedok je izjavio da ostaje pri iskazu kojeg je dao ranije.

02. rujna 1991. godine, prilikom napada na Berak i pada Berka, bio je zarobljen.

Rekao je da je po kukuruzištu, gdje su se nalazili, otvorena vatra. Svi su se razišli spašavajući živote. Sat ili dva se skrivao po kukuruzištu, mijenjao je položaje te je naišao na mrtva tijela Tomice Gvozdanića i Jozę Mrkonjića. Nije vidio kada je pogođen Jozo Mrkonjić. Čuo je automobile te je pomislio da je pristigla pomoć za jednog ranjenika. Puzeći je izišao iz kukuruzišta, ali je primijećen i zarobljen. U trenutku zarobljivanja vidio je opt. Vučetića koji je bio udaljen 30-ak koraka od njega. Svi koji su sudjelovali u napadu su ležali uz „leniju“ te su tako otvarali paljbu. Osim Vučetića bilo je još 27-28-oro naoružanih ljudi.

Upitan o iskazu koji je dao u istrazi, gdje stoji da je vidio kako je Vučetić pucao iz snajpera u pravcu gdje je kasnije pronađen mrtav Jozo Mrkonjić, rekao je da je tada izjavio da je Slobodan Vučetić sudjelovao u napadu, da je ovaj imao lovačku pušku, da je pucano u pravcu gdje se on nalazio te da je Jozo Mrkonjić pronađen 200-300 metara iza mjesta gdje se on nalazio, ali nije potvrdio rečenicu koja mu je pročitana, te nije bio siguran da je rekao kako je navedeno u zapisniku. Izjavio je da je istina da je, ubrzo nakon zarobljavanja, vidio opt. Vučetića te je zaključio da je i on sudjelovao u napadu.

Nakon zarobljavanja je prebačen u dvorište ambulante u Oroliku te je ondje pretučen. U gomili ljudi, koji su bili ondje, vidio je i Vučetića. Gubio je svijest dok je dobivao batine. Ne zna je li ga udarao i optuženi Vučetić. Potom je bio zatvoren u svlačionici igrališta u Oroliku, gdje je, također, vidio optuženog Vučetića.

Ranije je vidio Vučetića naoružanog na barikadama. Čuo je da je on, prije 02. rujna 1991. godine, zajedno sa još nekoliko mještana Orolika, sudjelovao u minobacačkom napadu na Berak.

Optuženog Gunja vidao je sa automatskom puškom. Nakon rata je razgovarao sa Gunjom. Pitao je opt. Gunja tko mu je (svjedoku) ubio oca, gdje se nalazi očev grob, te tko mu je silovao majku. Gunj mu je rekao da će se sve jednog dana doznati, ali da mu to ne bi smio reći i da zna tko je to učinio. Svjedok je čuo priče da je optuženi Gunj sudjelovao u ubojstvu njegovog oca, ali u to ne vjeruje, te ih smatra „bapskim“ pričama.

Opt. Vujić mu je, također, rekao da će se sve jednom saznati, ali i da zna tko je činio zločine, ne bi mu smio reći. Također je rekao svjedoku da smatra da svi, koji su u tome sudjelovali, trebaju biti osuđeni.

Za opt. Perića je rekao da je u to vrijeme bio dijete.

Vijeće je donijelo rješenje o provođenju onkološkog i neuropsihijatrijskog vještačenja radi utvrđivanja procesne sposobnosti optuženog Vujića.

22. prosinca 2006. godine – razdvajanje kaznenog postupka u odnosu na opt. Vujića

Suđenje su pratili Mladen Stojanović, promatrač Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, predstavnici OSCE-a, obitelji optuženih

Rasprava je održana u mirnom tonu, nije bilo nikakvih pritisaka, predstavnici medija nisu bili prisutni.

Predsjednik Vijeća je priopćio da je vještak dr. Anto Blažanović podnio **nalaz i mišljenje o procesnoj sposobnosti opt. Mirka Vujića.**

Branitelj optuženog Mirka Vujića je izjavio da nema primjedbi na nalaz i mišljenje vještaka te je ostao kod prijedloga za razdvajanjem postupka u odnosu na njegova branjenika.

Zamjenik ŽDO je rekao da iz nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da opt. Vujić nije procesno sposoban te da je zbog toga **suglasan s prijedlogom** branitelja navedenog optuženika.

Vijeće je donijelo rješenje prema kojemu je razdvojen kazneni postupak protiv opt. Mirka Vujića u odnosu na postupak protiv optuženih Vučetića, Gunja i Perića.

Optuženi Vujić i njegov branitelj su, uz dozvolu predsjednika Vijeća, napustili sudnicu.

Zahtjev za zamjenom pritvora mjerama opreza

Branitelj opt. Perića je izjavio da zbog bolesti okrivljenika, prvo Miloša Perića, a potom i Mirka Vujića, ali i zbog slabog odziva svjedoka ovaj postupak sporo teče te je predložio da se njegovom branjeniku pritvor, koji traje 14 mjeseci, zamjeni nekim drugim mjerama opreza. Predložio je jamstvo u hipoteci i novcu, zabranu napuštanja boravišta te obvezu javljanja sudu. Rekao je da je u pismenom podnesku detaljno obrazložio svoje prijedloge.

Izvanraspravnom vijeću bit će dostavljen spis povodom gore navedenog prijedloga branitelja opt. Perića.

23. siječnja 2007. godine – nastavak dokaznog postupka saslušanjem svjedoka

Predsjednik vijeća je pojasnio da će glavna rasprava početi ispočetka, jer je razdvojen postupak za trojicu nazočnih optuženika od postupka u kome je optuženik bio Mirko Vujić, koji zbog bolesti nije u stanju pratiti tijek kaznenog postupka.

Svjedočenje Mare Kujundžić

Svjedokinja je rekla da su u Berku ubijena njezina dva sina i suprug. Sin Marko je identificiran, drugi sin Marin i suprug se vode kao nestale osobe. Svjedokinja je u životnoj dobi od 81 godine. U logoru je bila tri mjeseca. Za vrijeme boravka u logoru zatočnici su jeli svoju hranu, dok je te hrane bilo. Bilo je teško, jer su nuždu morali vršiti u prostoriji u kojoj su boravili. Više puta je rekla da joj nije jasno zašto su optuženici to učinili, jer su se prije rata stanovnici Berka dobro slagali. Svjedokinjin suprug također je bio u logoru.

Za opt. Slobodana Vučetića svjedokinja je rekla da je njezin sin, pokušavajući spasiti Mariju Latković, koja je bila ranjena, ubijen. U grupi koja je pucala kad je ta žena ranjena, bio je opt. Slobodan Vučetić. Rekla je da je opt. Slobodan Vučetić bio naoružan.

Za opt. Petra Gunja svjedokinja je rekla da je razvezio vodu za pojenje stoke, nije bio u uniformi, nije bio naoružan.

Za opt. Stevana Perića svjedokinja je rekla da je bio stražar i čuvar u logoru, gdje je bila zatočena. Rekla je: „išli su po selu, radili su svašta“. Rekla je da je opt. Stevan Perić vikao na sve u logoru da „ako pogine jedan njihov“ sve će ih „pobiti“, koji su u logoru zatočeni.

Na pitanje branitelja opt. Stevana Perića zašto u svojim ranijim iskazima nije spominjala nekoga od trojice optuženika, svjedokinja je rekla da je sve nabrojala, no, da je starija osoba, da je izgubila najbliže (svjedokinja je plakala tijekom davanja iskaza). Na pitanje koliko je u kritično vrijeme bio star opt. Stevan Perić, svjedokinja je rekla da je imao 16, 17 ili 18 godina. Nadalje, rekla je da su svi bili pripadnici „neke njihove vojske, ali ne znam koje“.

Svjedočenje Anđe Kujundžić

Svjedokinja je rekla da je iz Berka je izašla dana 30. kolovoza 1991. godine sa petero djece. Rekla je da sve što govori govori temeljem onoga što je čula od svoje najuže rodbine. U Berku su ubijeni njezin suprug, djever i svekar. Rekla je da su stanovnici Berka, dana 23. lipnja 1991. godine, išli u Jajce, autobusom. U blizini Svinjarevacca naišli su na traktor, na kome su bili Đuro Krošnjar, opt. Petar Gunj i još neke osobe. Pucalo se na njihov autobus. Odgovarajući na pitanje branitelja opt. Petra Gunja, svjedokinja je rekla da autobus nije bio pogođen, nije vidjela da je na autobus pucao opt. Petar Gunj.

Svjedočenje Anđe Rušnov

Svjedokinja je rekla da je 96 mještana Berka nakon pada Berka odvedeno u jedan hangar, gdje su proveli jednu noć. Rečeno im je da idu na ispitivanje. Drugi dan, pod oružanom pratnjom, civili su otišli svojim kućama, obući topliju odjeću. Svjedokinja je kuću našla otvorenu, stvari su bile ispreturane, u dvorištu je vidjela „četnike“. Ispitivali su je gdje su joj djeca, je li njezin suprug član HDZ. Vratili su je u hangar. Drugi dan su ih premjestili u kuću Marije Penavić. Za vrijeme boravka u logoru svakog jutra su bili postrojavani. Rekla je da je **opt. Stevan Perić**, kad god je poginuo tko od Srba, pucao zarobljenicima iznad glave. U logoru im je zabranjivao imati svjetlo, nuždu su morali vršiti u jednu posudu u sobi. Svjedokinja je rekla da su postrojavali i staricu od 80 godina. U prosincu 1991. godine, jedno jutro, morala je otići na WC, zakasnila je na postrojavanje u 6,00 sati. Opt. Stevan Perić ostavio ju je, nakon što je postrojavanje završeno, da još pola sata stoji sama ispred kuće, na hladnoći. Rekla je da ju je često provocirao zašto ne ide kod Tuđmana, pitao ju je da li njezin sin nosi kalašnjikov. Rekla je da je jednom opt. Stevan Perić ušao u kuću te je pucao iznad njihovih glava. Na upit branitelja opt. Stevana Perića, svjedokinja

je rekla da je optuženik pucao po stropu hodnika, da je hodnik od sobe, u kojoj su bile smještene ona i još pet žena, udaljen svega 1 – 2 m. U logor je opt. Stevan Perić dolazio svaki dan, osim onda kada je morao ići u Šid, i kada bi zarobljenici bili mirniji.

O opt. Petru Gunju ne zna ništa. Na pitanje Predsjednika vijeća da pojasni razliku u iskazu iz istrage, gdje je rekla da ima saznanja da je opt. Petar Gunj ubio jednog čovjeka iz Čakovaca, svjedokinja je rekla da ne zna od koga i u kojoj prigodi je to čula, no, da o opt. Petru Gunju ne zna ništa.

Za opt. Slobodana Vučetića je rekla da je, dana 19. svibnja 1991. godine, vidjela optuženika na barikadi. Ona i suprug vraćali su se iz Požege, gdje je njihov sin bio u vojsci. Optuženik im nije dopustio prolazak, morali su ići kroz polje. Svjedokinja je rekla da je njezin sin vidio opt. Slobodana Vučetića u grupi vojnika, koja je napadala selo 2. rujna 1991. godine. Tada je bila ranjena Marija Gvozdanić, koja je molila opt. Slobodana Vučetića da je ne maltretira. Svjedokinja je rekla da joj je to ispričao sin.

Predsjednik Vijeća pitao je svjedokinju da li poznaje opt. Stevana Perića, te da se okrene i kaže da li ga vidi u sudnici. Svjedokinja je rekla da ga poznaje, okrenula se i pokazala na optuženika. Kroz plač je rekla: „Nisi Stevo to trebao raditi što si radio“. „Žao mi ga je, mlad je, ali i nama nije bilo lako“.

Na upit branitelja opt. Stevana Perića ima li saznanja jesu li srpske žene i djeca organizirano iseljeni iz Berka u kritično vrijeme, svjedokinja je rekla da to ne zna, da je njezina prva susjeda Srpkinja i da nije iseljena. Na daljnji upit jesu li svi bili pripadnici neke vojske i koje, svjedokinja je rekla da su svi oni koji su bili u njezinom dvorištu bili četnici. Rekla je da su bili u civilu, da su na glavama imali šljemove. Na pitanje je li opt. Stevan Perić bio u teritorijalnoj obrani, svjedokinja je rekla da je bio stražar u logoru te da „nema pojma“ što je teritorijalna obrana. Na daljnje pitanje zna li da je opt. Stevan Perić, dok je ona bila u Berku, išao na odsluženje vojnog roka, svjedokinja je rekla da nije bio u vojsci, da je krao po kućama, i rekla je „je li to vojska“.

U jednom trenutku došlo je do verbalnog sukoba svjedokinje i branitelja opt. Stevana Perića. Svjedokinja je komentirala zašto branitelj brani optuženika. Branitelj je tražio zaštitu te je rekao da ne može dopustiti takve primjedbe na svoj račun, da on profesionalno radi svoj posao. Osim toga, pokazao je svjedokinji iskaznicu dragovoljca Domovinskog rata, za koju je ona komentirala da ju je mogao pribaviti naknadno. Nakon toga uslijedila je kratka stanika, koju je predsjednik Vijeća odredio kako bi se smirila svjedokinja i branitelj.

U nastavku je branitelj opt. Stevana Perića pitao svjedokinju da pojasni razliku u iskazima. Naime, u iskazu danom 23. svibnja 2002. godine, rekla je da je na postrojavanju opt. Stevan Perić donio mitraljez i rekao da bi mogao pucati, a danas je rekla da je pucao. Svjedokinja je rekla da je optuženik pucao svaki dan.

Opt. Stevan Perić stavio je **primjebu** na iskaz svjedokinje. Rekao je da je on dolazio u logor, no, da nikada nije ulazio u prostorije, niti u hodnik. Rekao je da je čuo da je u hodniku pucao Pero Bučan.

Svjedočenje Ivice Rušnova

Svjedok je rekao da ima saznanja o događajima u Berku do 2. rujna 1991. godine. Rekao je da poznaje opt. Petra Gunja, sa kojim je radio 7 – 8 godina. Za njega osobno nema saznanja da je nešto nezakonito radio. Na pitanje predsjednika Vijeća da pojasni razliku u kazivanju, jer je u ranijem iskazu rekao da je čuo da je opt. Petar Gunj pljačkao imovinu, svjedok je rekao da o tome ne zna ništa. Za opt. Slobodana Vučetića je rekao da ga je vidio na barikadama kod Orolika. On i supruga vraćali su se iz Požege, gdje je njihov sin bio u vojsci. Optuženik im nije dopustio prolazak, morali su ići kroz polje. Rekao je da je od svoga malodobnog sina čuo da je optuženik bio u grupi vojnika kada je ranjena Marija Gvozdanić, 2. rujna 1991. godine.

Na pitanje branitelja opt. Slobodana Vučetića je li osobno vidio da je optuženik pucao, svjedok je rekao da to osobno nije vidio.

Svjedočenje Tadije Mrkonjića

Svjedok je rekao da se njegova kuća nalazi 500 m izvan Berka. On je mjesec dana bio sa tetkom sam u kući. Nakon toga došao je **opt. Stevan Perić** traktorom po njega i rekao mu da ga mora voditi kod Momića u ured, u Berak. Pitao ga je ima li dokumente. Od svjedoka je uzeo novčanik, u kome je bilo 600 DM, 1280 dinara. Optuženik je novac stavio na stol i popisao, uzeo je svjedokovu putnu ispravu, a vratio mu osobnu iskaznicu. Za novac mu je rekao da će ga možda jednom dobiti, a možda i neće. Svjedok je rekao da mu je bilo bolje u logoru nego dok je bio sam u kući. Naime, dok je bio kod kuće dolazili su ljudi iz Orolika, prijetili mu, a u logoru je mogao pričati sa mještanima, nije bio sam. Rekao je da ih je u logoru opt. Stevan Perić svakog jutra postrojavao. Naprijed su stajale starice, u drugom redu muškarci. Stajali su u stroju od 10 do 30 minuta. Tko bi zakasnio na postrojavanje, morao je sam stajati 30 minuta. Opt. Stevan Perić nije dopustio svjedoku, koji je inače invalid, da ne stoji na postrojavanju. Rekao je da je i bolesna žena Gvozdanić morala stajati na postrojavanju. U 9,00 sati ujutro su išli pod stražom nahraniti stoku. Svjedoka i još jednu osobu je trebao čuvati opt. Stevan Perić, no, u par navrata im je rekao da idu nahraniti stoku, da im on vjeruje da će se vratiti. Jednom zgodom svjedok je vidio kako iz njegovog dvorišta odvoze njegovu imovinu, drva.

Za opt. Petra Gunja svjedok je rekao da ga je vidio kad su Berčani išli u Međugorje. Bio je sa Đurom Krošnjarom na traktoru, kod Svinjarevaca. Opt. Petar Gunj je pucao ispod autobusa, tako da nitko nije ranjen, a nisu niti pogodeni točkovi autobusa u kojem su se vozili Berčani.

Za opt. Slobodana Vučetića je rekao da ne zna gotovo ništa. Čuo je da je bio sa osobama iz Orolika, koje su napadale Berak. Rekao je da je njegov sin poginuo od snajpera, no, ne zna tko ga je točno ubio.

Na pitanje branitelja opt. Slobodana Vučetića gdje je ubijen sin, svjedok je rekao da je njegov sin ubijen na mjestu koje se zove Duga međa, 200 m od Berka, prema Oroliku. Sin je ekshumiran.

Na pitanje branitelja opt. Stevana Perića, zašto u svojim ranijim iskazima nije spominjao oduzeti novac, već danas, svjedok je rekao da se nije toga sjetio.

Opt. Stevan Perić stavio je **primjedbu** na iskaz svjedoka. Rekao je da u kritično vrijeme on nije bio u Berku, niti je znao voziti traktor.

24. siječnja 2007. godine - nastavak dokaznog postupka saslušanjem svjedoka

Svjedočenje Zlatka Potočkog

Svjedok je saslušan u istrazi dana 23. rujna 2003. godine. Rekao je da u kritično vrijeme nije živio u Berku. Nakon reintegracije radio je na ustroju općine Tompojevci, vidao je sve optuženike, neki su s vremenom otišli u Srbiju, a neki su ostali živjeti u Republici Hrvatskoj. U Berku su mu ubijeni brat Ivan Potočki, majka, tetka je obješena. Svjedok je rekao da je u kritično vrijeme bio na čelu kriznog štaba u Mikluševcima. Imao je informaciju da će Berak biti napadnut dana 2. rujna 1991. godine, u 5,00 sati. Rekao je da je upozorio brata na opasnost, no, brat i majka su mislili da se neće ništa loše dogoditi. Svjedokov brat bio je prije rata policajac, radio je na carini. Kritičnog dana svjedokov brat poveo je sa sobom dječaka iz susjedstva, Zorana Lučića. Išli su kroz kukuruze. Dječak je ranjen, a svjedokov brat je ubijen. Svjedok je rekao da mu je

Zoran Lučić ispričao da je Ilija Mirilović išao kroz kukuruze i govorio da traži jednog ranjenog, a drugog je ubio. Nakon ekshumacije svjedok je našao brata, bio je pogođen snajperom u bradu. Svjedok je rekao da je u Berku ubijeno 11 članova njegove šire obitelji.

Svjedočenje Marice Mitrović

Svjedokinja je dala jedan iskaz 25. svibnja 1995. godine. Rekla je da su dana 2. rujna 1991. godine, oko 9,00 sati, nakon pada Berka, u selo ušli tenkovi. Svjedokinjin suprug išao je hraniti susjedovu živad. Kad se vratio rekao je da je čuo da su naoružani Berčani govorili da svi koji su ostali u kućama trebaju biti ubijeni. Svjedokinja je ostala u selu sa suprugom, majkom, svekrvom i svekrom. Njezina djeca otišla su iz sela. Tijekom davanja iskaza svjedokinja je plakala. Rekla je da su ona i suprug, par dana nakon pada sela, išli hraniti stoku u drugu kuću. Kad su se vratili u svom su dvorištu zatekli Zorana Kvočku, Krošnjara, Živka Momića, koji joj je rekao da je ona majka šest ustaša, da je zet sedmi ustaša. Svjedokinja je rekla da ju je Živko Momić udario 3 puta. Supruga Matu odveli su na ispitivanje. Ubrzo nakon toga ubijena je svjedokinjina teta Kata Garvanović. Svjedokinja je rekla da ju je ubio Ilija Čučković. Izjavila je da je 27. ili 28. rujna 1991. godine u selo došao Žarko Kvočka, koji je prije rata bio policijski inspektor u Zagrebu, te je rekao da ih sve treba zatvoriti. Dana 2. listopada 1991. godine po svjedokinju i njezinog supruga došli su Branko ili Milan Božić, Mile Rušnov, rekli su da moraju ići na kratak razgovor. Nakon toga su svjedokinja i ostali stanovnici Berka zatvoreni su u hangar. Čuli su da će svi zatvoreni biti ubijeni. Sutradan, oko 13,30 sati zatvoreni su u Penavićevu kuću. U sobama je bilo 27 – 28 ljudi. Dana 5. listopada iz Beograda je došlo pet stanovnika Berka, koji su bili odvedeni na ispitivanje, i pušteni. Nakon što su došli u Berak otjerani su u logor, tučeni su. Svjedokinja je rekla da su ih tukli Stevo Tepšić, Krošnjari, Kajganić, Pavle Rušnov.

Nadalje, svjedokinja je rekla da je u logoru svakog jutra buđenje bilo u 6,00 sati ujutro, od 6,30 do 7,00 sati bilo je postrojavanje. **Opt. Stevan Perić** držao ih je po pola sata u stroju. Rekla je da su 5. listopada 1991. godine počeli nestajati Berčani. Prvi je odveden i od tada se za njega ništa ne zna Marko Kujundžić. Pavle Rušnov je odveo Zlatka Mitrovića. Potom su odvedeni svjedokinjin djever i njegov sin. Dana 22. listopada 1991. godine, nakon par dana zatočenja, odvedena je svjedokinjina svekrva i od tada joj se gubi trag.

Svjedokinja je rekla da je dva mjeseca morala kuhati za Srbe. Rekla je da je zlostavljanje bilo manje nakon što je JNA došla iz Cerića u Berak. Na pitanje predsjednika Vijeća da li ju je opt. Stevan Perić tukao, svjedokinja je rekla da ju je udario dva puta u krsta, gurnuo ju je, pala je niz stepenice. Svjedokinja je Vijeću pokazala povredu na desnoj strani lica kraj usta, povredu desnog koljena i lijeve noge. Rekla je da su ona i suprug, noć prije odlaska iz Berka, vidjeli dvije osobe u dvorištu svoje kuće, bili su to opt. Stevan Perić i „Fičko“, pričali su, te bacili bombu na kuću, koja se odbila i vani eksplodirala. Optuženika i „Fička“ dobro je vidjela, jer su u nuzprostorijama, u njihovom dvorištu, bili vojnici. U prostorijama je bilo svjetlo i sve se dobro vidjelo. Svjedokinja je rekla da se najviše bojala opt. Stevana Perića, koji je više puta govorio da ih sve treba pobiti. Rekla je da je opt. Stevan Perić znao biti i dobar, no, teško je bilo kad je bio bijesan. Rekla je da je vidjela da je udario Zoru Latković, koja joj se poslije žalila da ju je tukao. Svjedokinja je rekla da je vidjela dedu Milana Jelinića, kojeg je opt. Stevan Perić gurnuo niz stepenice, oko mu je danima bilo otečeno i zatvoreno. Rekla je da su civili bili zatočeni u podrumu njihove kuće, na vrata podruma Srbi su stavili bure od 150 litara vode, kako bi spriječili izlazak zatočenika.

Odgovarajući na pitanja branitelja opt. Stevan Perića, svjedokinja je rekla da je optuženik u kritično vrijeme bio mlad, ne zna je li bio član teritorijalne obrane. Bio je zadužen čuvati njih, a kad bi nekamo otišao zamijenio bi ga otac. Na pitanje branitelja opt. Steva Perića zašto do današnje rasprave nije spominjala dvije osobe, koje je noć uoči odlaska iz Berka vidjela u dvorištu, svjedokinja je rekla da je nitko o tome nije pitao. Na pitanje jesu li i srpske žene i djeca

odlazili iz sela, svjedokinja je rekla da su oni odlazili i dolazili nekoliko puta, no, ona je brinula o svojoj djeci i nije na to obraćala pozornost. Nije znala niti kada su Hrvati otišli iz sela. Na pitanje zna li da je i opt. Stevan Perić bio u izbjeglištvu u Srbiji, svjedokinja je rekla da joj to nije poznato.

Svjedokinja ne zna ništa o opt. Slobodanu Vučetiću. Za opt. Petra Gunja je rekla da ga nije vidjela u logoru, nije ga vidjela naoružanog i u uniformi. Rekla je da je razvezio vodu po selu.

Opt. Stevan Perić stavio je **primjedbu** na iskaz svjedokinje. Rekao je da je bio dobar sa svjedokinjinim sinovima, nikada je ne bi gurao i tukao. Rekao je da je do studenoga 1991. godine bio u izbjeglištvu.

Odluka o pritvoru i mjerama opreza

Predsjednik vijeća rekao je da je Izvanraspravnom vijeću Županijskog suda u Vukovaru upućen spis dana 2. siječnja 2007. godine, na odlučivanje o prijedlogu za ukidanje pritvora protiv opt. Stevana Perića. Izvijestio je stranke da je danas održana sjednica Izvanraspravnog vijeća.

Vijeće je odlučilo, temeljem odredbe čl. 90. st.6. ZKP odlučio o produljenju mjera opreza na još dva mjeseca za opt. Slobodana Vučetića i opt. Petra Gunja.

Čitanje iskaza svjedoka

Zamjenik ŽDO, optuženici i njihovi branitelji, suglasili su se da se pročita iskaz svjedoka Mare Martić, uzet dana 6. studenoga 2006. godine i 23. veljače 1999. godine, te iskaz svjedoka Stanka Penavića, uzet dana 6. studenoga 2006. godine i 23. veljače 1999. godine.

12. ožujka 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Suđenje su pratili Mladen Stojanović, promatrač Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, predstavnik OSCE-a, obitelji optuženih, novinari

Javnost rada – rasprava je održana u mirnom tonu, nije bilo nikakvih pritisaka

Svjedočenje Marije Penavić

Svjedokinja je izjavila da se nalazila u logoru koji je bio organiziran u njenoj kući te da je u njemu provela oko 3 mjeseca.

Izjavila je da je **opt. Stevan Perić** bio šef u logoru te da je maltretirao zatočenike svakodnevno ih postrojavajući te da je više puta pucao iznad njihovih glava. Rekla je da su je jednom prilikom Milan Rušnov i Stevan Perić tjerovali da rukama čisti gnoj ispod krava. Nije objasnila zašto u istrazi, u pogledu tog događaja, nije spomenula opt. Perića, već samo Rušnova. Gnoj rukama ipak nije morala čistiti jer joj je jedan pripadnik tzv. JNA, koji je tom prilikom bio nazočan, rekao da to ne mora činiti. Rekla je da je, nekoliko dana nakon ubojstva Ljubice i Tunice Garvanović te Ane Magić, opt. Perić pred njom rekao da su navedene osobe ubijene, a na njezino pitanje tko je to učinio, samo je slegnuo ramenima. Izjavila je da je jednom prilikom izašla iz kruga u kojemu su bili postrojani jer je zbog hladnoće namjeravala uzeti još neki komad odjeće te je tada opt. Perić usmjerio pušku prema njoj, poslao je u „materinu“ i prijetio joj da će je ubiti. Izjavila je da smatra da su glavni bili Živko Momić i Žarko Kvočka te Stevan Perić. Izjavila je da je njena obitelj u Berku imala dvije kuće. Katnica im je minirana, a prizemnica zapaljena. Izgorjelo je više od polovine zapaljene kuće. Supruga Živka Momića joj je rekla da su im kuću zapalili Mirko Vučetić i Stevan Perić. Izjavila je i da joj je opt. Perić rekao da bi radio što ga je volja sa njenom

unukom, koja je u to vrijeme bila na studiju, samo da joj se unuka nalazi u Berku. Rekla je da se po selu pričalo da je opt. Perić ubio Janka Mrzopoljca.

Na pitanja branitelja opt. Perića rekla je da ne zna je li u Berku u inkriminirano vrijeme bila organizirana Teritorijalna obrana, rekla je da je opt. Perić u to vrijeme bio momak, ali nije mogla reći koliko je tada imao godina, da je nosio uniformu, ali da ne zna je li imao kakav čin. Smatrala je da je Perić bio glavni u logoru jer ih je on postrojavao i maltretirao. Zнала je da su djeca srpske nacionalnosti u ljeto ili jesen 1991. godine organizirano napustila Berak. Objasnila je da Perićevu ulogu u paljenju njene kuće nije spominjala u ranijem iskazu jer se puno toga u Berku dogodilo. Prepoznala je opt. Perića u sudnici, a nakon toga je bila uznemirena te su joj pošle suze. Na pitanje branitelja je li nju i muža tko posjećivao u zadnje vrijeme, rekla je da su dolazili novinari te policija.

Izjavila je da je **opt. Slobodana Vučetića** vidala kad je dolazio kod svog ujaka Živka Momića. Bio je u uniformi i nosio je pušku.

O **opt. Petru Gunju** nije znala ništa.

Rekla je da je na njenu kućnu adresu stiglo anonimno pismo u kojemu je navedeno da su njenog sina ubili Dušan Vojnović i Mirko Bojanić.

Izjavila je i da se po selu pričalo da je Živko Momić određivao tko će biti ubijen, da je Ranko Mirilović ubio staroga Jelenića, Milorad Momić i braća Čandžija Zlatka Mitrovića, stanoviti Vorkapić Tunicu i Ljubicu Garvanović i Anu Magić te Milorad Momić Željka Orea. Rekla je da je Mićo Eror ubio osobu prezimenom Pršlje te da je to čula od sina ubijenog Pršlje. Izjavila je da je Zdravko Macura tukao njenog sina i još četvoricu zatočenika u podrumu Mitrovićeve kuće te da je, kroz prozor svoje kuće, čula jauke osoba koje su bile mučene.

Iako je u zapisniku iz istrage navedeno da je izjavila da je Gojko Tepšić ubio Tomu Jelinića te da je isti Mili Kovačeviću „živom vadio bubrege“, sada je izjavila da to nije rekla.

Branitelj opt. Perića stavio je **primjedb**u na dijelove iskaza u kojima svjedokinja sada po prvi puta spominje opt. Perića. Istaknuo je da je nelogično da se nakon dužeg proteka vremena svjedokinja bolje sjeća nekih događaja nego nakon kraćeg vremena od događaja.

Optuženi Perić je stavio **primjedb**u na iskaz svjedokinje. Rekao je da je on doista više puta bio u dvorištu kuće u kojoj je bio logor, ali da nikada nije postrojavao zatočenike.

Svjedočenje Petra Penavića

Svjedok je rekao da ostaje kod iskaza koji je dao ranije.

Izjavio je da je **opt. Vučetića** vidio jednom prilikom u inkriminirano vrijeme. Optuženi je tada automobilom došao kod svoga ujaka Živka Momića. Bio je u uniformi i nosio je pušku.

Rekao je da za **opt. Petra Gunja** ne zna ništa.

Izjavio je da je **opt. Perić** bio šef stražara u logoru koji se nalazio u svjedokovoj kući. Nije vidio da je opt. Perić nekoga tukao u logoru. Jednom je prilikom kaznio njega i njegovu ženu, morali su oko 1 sat i 45 minuta stajati u dvorištu po hladnoći.

Na pitanja branitelja opt. Perića, izjavio je da je u selu bila organizirana Teritorijalna obrana, ali nije znao je li i opt. Stevan Perić bio pripadnik TO-a. Rekao je da optuženi Stevan Perić nije nosio nikakve činove te da je isti u inkriminirano vrijeme imao 16 ili 17 godina.

Branitelj optuženog Perića i opt. Perić su stavili **primjedb**u na dio iskaza u kojemu je svjedok govorio o kažnjavanju njega i njegove supruge. Branitelj je istaknuo da to do sada nitko nije spominjao, pa niti svjedokova supruga, koja je prema svjedokovim tvrdnjama sudionica spomenutog događaja.

Svjedočenje Marije Tarač

Svjedokinja je rekla da ostaje kod iskaza koje je ranije davala.

Izjavila je da o **opt. Slobodanu Vučetiću** ne zna ništa te da **opt. Petra Gunja** nije vidala.

Rekla je da je **opt. Perić** bio stražar u logoru. Mijenjao je uniforme, a na glavi je nosio titovku ili šubaru s kokardom. Rekla je da je uvijek bio naoružan oružjem duge cijevi ili pištoljem, a ponekad je po sebi imao i redenike s municijom. Često je pri jutarnjim postrojavanjima ispred zatočenika postavljao puškomitraljez te se nitko od zatočenika nije smio pomaknuti. Izjavila je da ju je opt. Perić 15-ak puta, uvijek noću, odvodio iz logora u Penavićevoj kući u Mitrovićevu kuću, gdje je morala čistiti staklo i ostalo smeće koje su pijući i razbijajući napravili pripadnici srpskih postrojbi. Dok je čistila, morala je slušati četničke pjesme. Rekla je da je opt. Perić pucao po stropu hodnika koji se nalazio ispred soba u kojima su bili smješteni zatočenici. Izjavila je da ih je postrojavao zimi u jutarnjim satima, te da ih je tako postrojene ponekad držao i po nekoliko sati, tj. onoliko koliko je on to htio. Izjavila je da nije vidjela da je opt. Perić ikoga tukao.

Na pitanja branitelja opt. Perića svjedokinja je rekla da su čovjek nadimkom „Beli“, Petar Martić zvan „Pampur“ i opt. Stevan Perić odvodili zatočenike iz logora u Penavićevoj kući na ispitivanje u Mitrovićevu kuću. Nakon što je „Pampur“ poginuo, opt. Perić je prijetio zatočenicima te je govorio da su „ustaše“ krive za smrt njegovog prijatelja. Na pitanja branitelja zašto je, kao osobu koja je postrojavala zatočenike i pucala u hodniku, prije spominjala samo „Belog“, a ne i opt. Perića, izjavila je da je prilikom svakog ispitivanja spominjala obojicu, a na pitanje zašto tek sada tvrdi da ju je opt. Perić 15-ak puta odvodio čistiti smeće u Mitrovićevu kuću, rekla je da je to spominjala prilikom svakog svjedočenja, ali je isto tako rekla da pri potpisivanju zapisnika iste nije čitala. Također je izjavila da je u inkriminirano vrijeme opt. Perić bio u dobi od 16 ili 17 godina, da joj je poznato da su žene i djeca srpske nacionalnosti otišli u Srbiju, ali da ne zna je li i opt. Perić otišao s njima.

Branitelj opt. Perića i opt. Perić su stavili **primjedbe** na dio iskaza u kojemu je on različit od ranijih svjedokinjinih iskaza, a u kojemu ona tek sada spominje opt. Perića.

Svjedočenje Janka Tarača

Svjedok je rekao je da **optužene Vučetića i Gunja** nije vidao u inkriminirano vrijeme.

Opt. Stevana Perića je vidao u logoru, rekao je da je navedeni bio glavni stražar u logoru, da je bio naoružan, ponekad pištoljem, a ponekad oružjem duge cijevi. Isti ga je maltretirao počevši od toga da ga je nazivao ustašom, ali ga nikada nije tukao niti ga je vodio na ispitivanja. Opt. Perić je dolazio uvečer te je odvodio svjedokovu ženu čistiti Mitrovićevu kuću.

Predsjednik vijeća predočio je svjedoku dio njegovog iskaza iz istrage u kojemu je navedeno da su opt. Perić, Pajo Rušnov, Mile Rušnov, Milan Kajganić, Zoran Kvočka i Slobodan Batula odveli određene osobe iz logora. Svjedok je izjavio da je od događaja prošlo mnogo vremena, da ne vjeruje da je rekao ono što je navedeno u dijelu zapisnika iz istrage, jer ne zna tko je odveo osobe za koje zna jedino da se vode kao nestali.

Na pitanja branitelja opt. Perića, svjedok je izjavio da ne zna koliko je opt. Perić bio star u inkriminirano vrijeme, da zna da su neke žene i djeca srpske nacionalnosti odvedeni iz Berka nešto prije napada na Berak te da su kasnije vraćeni.

Opt. Perić je stavio **primjedbu** rekavši da nije bio stražar u logoru te da nije bio naoružan.

Svjedočenje Jelene Mitrović

Svjedokinja je izjavila je da ne zna ništa o **optuženima Vučetiću i Gunju**.

Rekla je da je **opt. Perić** u logoru maltretirao zatočenike. Na jutarnja postrojavanja ih je dozivao zviždaljkom.

Jednom prilikom, 10-15 dana nakon što su bili smješteni u logor u Penavićevoj kući, svjedokinja i njen suprug bili su pušteni svojoj kući da nahrane stoku. U njihovo je dvorište došao Stevan Perić te je rekao njenom suprugu da pođe sa njim. Svjedokinja je izjavila da se od tog događaja njenom suprugu gubi svaki trag te da se on vodi kao nestao. Rekla je da se dobro sjeća da je optuženi tom prilikom imao pušku te da je izašao za njenim suprugom iz njihovog dvorišta. Kasnije je u logoru čula da je suprug odvezen nekakvim kombi vozilom, ali nije čula tko je vozio to vozilo.

Na pitanje branitelja opt. Perića, svjedokinja je izjavila da je pogrešno ukoliko u zapisniku iz istrage stoji da je njen suprug odvezen kombi vozilom iz Penavićeve kuće. Rekla je da je uvijek iskazivala kako je to sada rekla.

Opt. Perić je stavio **primjedb**u na iskaz svjedokinje te je rekao da u 10. mjesecu 1991. godine uopće nije bio u Berku te da ga je svjedokinja s nekim zamijenila. Na to je svjedokinja rekla da to nije točno te da je optuženi cijelo vrijeme bio u logoru.

13. ožujka 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Suđenje su pratili Mladen Stojanović, promatrač Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, i predstavnik OSCE-a

Javnost rada – rasprava je održana u mirnom tonu, nije bilo nikakvih pritisaka

Svjedočenje Steve Radanovića

Svjedok je rekao da **opt. Slobodana Vučetića** uopće nije viđao u Berku u kritično vrijeme te da zna da je isti iz Orolika.

Opt. Stevana Perića je u kritično vrijeme vidio samo jednom. Vidio ga je iz daljine, nisu razgovarali, a Stevan Perić tada nije bio u uniformi niti je bio naoružan.

Opt. Petra Gunja u kritično je vrijeme vidio dva puta. Opt. Gunj je cisternom, koja je inače namijenjena ispumpavanju septičkih jama, razvozio vodu po selu. Svjedok je izjavio da je opt. Gunj i njemu ponudio vodu za stoku. Nije znao je li opt. Gunj vozio vodu i u logor u Penavićevoj kući, ali je izjavio da mu je poznato da je vozio vodu u domaćinstva ljudi koji su bili zatvoreni u logoru.

Na pitanja branitelja opt. Gunja svjedok je izjavio da mu je poznato da se opt. Gunj oženio Hrvaticom nedugo nakon što ga je svjedok vidio kako cisternom razvozi vodu po Berku.

Na pitanja zastupnika javne optužbe, svjedok je rekao da ne zna od koga je čuo, ali da je općepoznato da su iz Mitrovićevog podruma ljudi nestajali te da su ondje dobivali batine. U kritično je vrijeme čuo da se iz logora u Penavićevoj kući može izaći ukoliko se potpiše izjava u kojoj je navedeno da se ostavlja vlastita imovina. U to je vrijeme u logoru u Penavićevoj kući bio i Janko Grubač, brat svjedokove snahe. Svjedok je osobno molio Đorđa Vuletića, koji je bio u TO-u, da omogući potpisivanje navedene izjave i puštanje Janka Grubača, a Grubača je nagovorio da potpiše navedenu izjavu. Pritom je rekao Grubaču da je imovina svakako njegova te da mu je nitko ne može oduzeti. Janko Grubač dobio je propusnicu te je preko Šida i Sarajeva otišao u slobodni dio Hrvatske. Svjedok je izjavio da je to bio jedini način da svom „priki“ Janku Grubaču spasi život, te da je to učinio da Grubaču pomogne, a ne da sudjeluje u njegovom iseljavanju.

Svjedočenje Petra Rušnova

Svjedok je rekao da 02. rujna 1991. napustio Berak te da nema neposrednih saznanja što se ondje događalo. O događajima u Berku saznao je od svoje majke Malčike Rušnov, koja je bila u logoru u Penavićevoj kući. Rekao je da mu majka nije spominjala optužene Slobodana Vučetića i Petra Gunja, ali je spominjala opt. Stevana Perića. Rekla je da je isti bio stražar u logoru te da ju nije tukao. Tukao ju je Dušan Janjanin, a na ispitivanje je išla kod Žarka Kvočke.

Branitelj opt. Perića stavio je **primjedbu** na dio iskaza gdje svjedok tvrdi da je opt. Perić bio stražar u logoru. Branitelj je istaknuo da svjedok navedenu tvrdnju sada prvi puta iznosi.

Svjedočenje Franje Burgera

Svjedok je izjavio da **opt. Slobodana Vučetića** nije vidao u logoru.

Izjavio je da je **opt. Petar Gunj** u logor dovezio vodu, da ga nije vidio da je u tim situacijama s bilo kim razgovarao, a kamoli da je nekoga maltretirao, te da bi isti u tim situacijama samo otkvačio cisternu sa vodom od traktora, ostavio ju te bi otišao.

Izjavio je da je **opt. Stevan Perić** u logoru bio čuvar, da je postrojavao zatočenike te ih odvodio u zatvor u susjednoj (Mitrovićevoj) kući. Rekao je da je opt. Perić cijelo vrijeme bio u logoru. Perića nije vidao jedino noću te pretpostavlja da je spavao negdje drugdje. Svjedok je rekao da smatra da je glavna osoba u logoru bila „Beli“, te da je isti naređivao stražarima Stevanu Periću i „Picanu“ Kvočki. Rekao je da je „Beli“ jednom prilikom naredio skupini zatočenika da odu po Maricu Mitrović, koja je pretrpjela moždani udar, te da ju na nosilima donesu u logor u Penavićevoj kući. Svjedok, njegov brat Jakov, Marin Mitrović, Tunica Garvanović i još neki zatočenici išli su po Maricu Mitrović, a pratio ih je Stevan Perić. Svjedok je primijetio da Marin Mitrović teško nosi nosila, te ga je upitao da li ga je netko tukao. Marin mu je rekao da ga je tukao Stevan Perić, ali i da ga više ne ispituje i da bude tih da ih opt. Perić ne čuje. Svjedok je izjavio da mu je Marin Mitrović drugom prilikom rekao da su ga tukli Stevan Perić i „Beli“, a da ga „Pampur“, koji je inače tukao zatočenike, nije tukao jer je Marin bio prijatelj sa „Pampurovim“ stricem.

Na pitanja branitelja opt. Perića, svjedok je izjavio da je u inkriminirano vrijeme u selu bila formirana TO, da nije siguran, ali da pretpostavlja da su „Beli“, „Pampur“ i Stevan Perić bili članovi TO-a, budući su bili uniformirani i naoružani. Rekao je da je opt. Perić u kritično vrijeme imao 18 ili 19 godina.

Događaj o kojemu je pričao, a koji se odnosi na odlazak po Maricu Mitrović i razgovor s Marinom Mitrovićem, nije spominjao u istrazi, a to tumači time što se u Berku u kritično vrijeme mnogo toga događalo, te je rekao da je moguće da je i u ovom iskazu izostavio neke događaje.

Na pitanje branitelja opt. Perića, svjedok je rekao da ga je jučer posjetio policijski inspektor te da se isti i predstavio, ali da on nije zapamtio njegovo ime.

Na pitanja predsjednika Vijeća rekao je da ga policijski inspektor nije nagovarao kako treba svjedočiti. Pitao ga je što zna o događajima u Berku nakon 02. rujna 1991. godine. Svjedok je rekao da je istinito sve što je iznio na ovoj raspravi.

Branitelj opt. Perića stavio je **primjedbu na cijeli svjedokov iskaz**. Istaknuo je da svjedok u iskazu iz istrage uopće nije teretio opt. Perića, dok je danas iznio detalje događaja u kojemu su sudjelovale osobe koje su danas mrtve te je ovaj iskaz svjedoka nemoguće provjeriti.

Opt. Perić je stavio **primjedbu** na iskaz svjedoka te je rekao da nikada nije pratio ili vodio zatočenike iz Penavićeve u Mitrovićevu kuću, da nije pratio osobe koje su nosile Maricu Mitrović te da nije tukao Marina Mitrovića.

Svjedočenje Tibor Elle

Svjedok Tibor Ello je izjavio da je u Berku bio sve vrijeme rata. Nekoliko dana nakon pada Berka sakupljao je mrtva tijela po poljima oko sela. Na nekom poljskom putu između Berka i Orolika naišli su na tijelo Joze Mrkonjića. Po stanju tijela se vidjelo da je mrtav već nekoliko dana te je svjedok zaključio da je poginuo prilikom napada na Berak. Nije znao reći kakve su ozljede bile na tijelu Joze Mrkonjića. Nije čuo na koji je način poginuo Jozo Mrkonjić niti je čuo tko ga je ubio.

Izjavio je da 1991. godine u Berku nije viđao **opt. Slobodana Vučetića**.

Za **opt. Petra Gunja** je rekao da zna da je krajem 1991. godine bio u Berku, ali nije znao reći je li isti bio član TO-a, niti je vidio da je Gunj nekoga tukao, maltretirao ili zlostavljao.

Rekao je da je od 02. rujna pa do kraja 1991. godine **opt. Stevana Perića** viđao vrlo često te da je vidio da je Perić dolazio u kuću Mate Mitrovića.

Na pitanja branitelja opt. Perića rekao je da je opt. Perić u kritično vrijeme imao 15,16, ili 17 godina, da ne zna je li navedeni bio član TO-a, da su se zapovjednici TO-a u selu često mijenjali i da je zapovjednik TO-a jedno vrijeme bio Dujan Vojnović, da ne zna tko je bio zapovjednik logora te da ga je prije desetak dana posjetila osoba koja je rekla da je iz policije te da ispituje o slučaju Berak.

Na upite predsjednika Vijeća svjedok je rekao da je vidio da su se, dva ili tri dana nakon što su pušteni iz logora u Penavićevoj kući, ljudi okupili u središtu sela. Čuo je, a po izgledu ljudi i vidio, da su bili tučeni te da su bili u strahu i panici. Željeli su otići iz sela. Pitao je Dujana Vojnovića da li smije te ljude odvesti iz sela. Vojnović mu je rekao da to može učiniti na vlastitu odgovornost. Istoga je dana svojim vozilom marke TAM u tri navrata odvezao navedene osobe u Šid. Na taj je način iz Berka odvezao 50-ak osoba hrvatske nacionalnosti. Sjeća se da su među tim osobama bili Evica Penavić, Ilija Delivuk i obitelj Žunabović.

Čuo je, ali ne zna od koga, da su nekoliko dana nakon raspuštanja logora Dragan Vorkapić i njegov otac sudjelovali u ubojstvu Tunice i Ljubice Garvanović te Ane Magić.

16. travnja 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Suđenje su pratili Veselinka Kastratović i Mladen Stojanović, promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, predstavnice OSCE-a, obitelji optuženih

Svjedočenje Milovana Momčilovića

Svjedok je izjavio da ostaje kod iskaza koji je dao 08. veljače 2006. godine, ali je na pitanje Predsjednika Vijeća odakle mu je poznato da je Martić, zvan „Pampur“, ubio Tomu Pršlju rekao da on to nikada nije izjavio, te da za Martića zna jedino to da je dolazio u Štab TO-a.

Rekao je da ne zna što je opt. Slobodan Vučetić radio u inkriminirano vrijeme, a za opt. Petra Gunja da zna jedino da je navedeni po selu razvezao vodu.

Izjavio je da o drugim stradavanjima u Berku ne zna ništa, da je od Mate Mitrovića čuo da su ljudi u logoru bili tučeni, da mu je poznato da su osobe koje su bile zatočene u logoru mogle ići svojim kućama nahraniti stoku, da ne zna jesu li žene i djeca srpske nacionalnosti prije ratnih događanja napustili Berak te da mu nije poznato je li Janko Mirosavac bio zatočen u logoru.

Na upit Predsjednika Vijeća da objasni dio svog ranijeg iskaza u kojemu stoji da opt. Perić nije stalno boravio u selu jer je često išao za Vukovar, svjedok je izjavio da on to nije rekao, te da u vrijeme kada je u Berku postojao logor on opt. Perića nije viđao.

Svjedočenje Predraga Vučetića

Svjedok je izjavio da o događajima u Berku nema neposrednih saznanja. Rekao je da je sredinom 1991. godine otišao u izbjeglištvo u selo Šujkovac, općina Jagodina. Ondje je bio do sredine 1992. godine. Svjedok je rekao da je u rujnu 1991. godine krenuo u školu, tj. u Radnički univerzitet u Beogradu, gdje se školovao za automehaničara. Predavanja su mu trajala po dva dana i tada je odlazio u Beograd, a ostale je dane odlazio u Jagodinu na praksu. Rekao je da je u Šujkovcu bio i Stevan Perić. Svjedok je rekao da misli da Stevan Perić nije upisao nikakvu školu te da isti u Šujkovcu nije boravio cijelo vrijeme. Rekao je da je optuženog Perića viđao često te da ga je viđao negdje do zime 1991. godine. Rekao je da ga je u rujnu 1991. godine vidio 5-6 puta. Toga se sjeća jer je vikendom odlazio na kolače kod žene u čijoj je kući bio smješten opt. Perić. Također je izjavio da je Perića viđao i u listopadu, a rekao je da se toga sjeća jer su se u to vrijeme uvečer nalazili u centru sela Šujkovac. Vidao ga je i u zimsko doba, ali nije mogao reći točno u kojem je to mjesecu bilo. Nije rekao da li se radilo o studenom ili prosincu 1991. godine, ali je rekao da se sjeća da su zajedno odlazili na sanjkanje. Nadalje je izjavio da je opt. Perić povremeno i tijekom 1992. godine bio u Šujkovcu, te da je isti 1992. godine bio i u Berku i u Šujkovcu.

Izjavio je da po povratku u Berak nije čuo o stradavanjima u Berku, da nema saznanja je li opt. Stevan Perić dolazio u Berak između lipnja i prosinca 1991. godine, da se ne sjeća je li sa Perićem pričao o tome je li isti išao u Berak u navedenom razdoblju te da ne zna je li opt. Perić bio mobiliziran u kakvu vojsku 1991. ili 1992. godine.

Odluka o produljenju pritvora i mjera opreza

Vijeće je produljilo pritvor opt. Stevanu Periću, a prema optuženima Slobodanu Vučetiću i Petru Gunju **produljilo je trajanje mjera opreza** (zabrana napuštanja boravišta, obaveza javljanja Predsjedniku Vijeća te privremeno oduzimanje putnih isprava (putovnica i drugih isprava za prijelaz državne granice)).

Sažetak zapažanja promatrača

U jednom trenutku, za vrijeme ispitivanja svjedoka Predraga Vučetića, branitelj opt. Stevana Perića je prigovorio načinu na koji je Predsjednik Vijeća ispitivao ovoga svjedoka. Branitelj je rekao da Predsjednik Vijeća načinom na koji ispituje svjedoka vrši pritisak na istog. Također je rekao da svjedoka treba pustiti da da svoj iskaz, a da Sud u konačnici ocjeni vjerodostojnost njegovog iskaza.

Raspravi održanoj 14. svibnja 2007. godine promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava nisu prisustvovali. Stoga nemamo izvještaj sa te rasprave.

04. lipnja 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Suđenje su pratili Veselinka Kastratović i Mladen Stojanović, promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, predstavnik OSCE-a

Svjedočenje Mate Mitrovića

Svjedok je rekao da je oko dva i pol mjeseca, do 13. prosinca '91., bio zatočen u kući Petra Penavića. Odatle su izlazili samo radi hranjenja stoka, a išli su u pratnji stražara Pere Minića,

„Fićka“ i Miloša Perića. Kako u kući nije bilo dovoljno mjesta, on je cijelo vrijeme noćio u štali. Zatočenike su postrojavali Stevan Perić, „Pampur“ i Željko Veselinović „Beli“. Rekao je da nije išao na postrojavanja u logoru jer nije htio, da je bilo situacija gdje su postrojani ljudi ostavljeni da stoje u stroju na kiši po pola sata ili sat, da nije vidio da je za vrijeme postrojavanja bilo pucanja, te da se sjeća da je jednom Mile Rušnov pucao po njegovoj šupi i Penavićevoj kući. Izjavio je da je 20-ak ili više osoba odvedeno iz Penavićeve kuće i ubijeno, a odvodili su ih Željko Veselinović i „Pampur“.

Nakon nailaska Međunarodnog crvenog križa, logor u Penavićevoj kući je raspušten. Poznato mu je da su iz Penavićeve kuće odvođeni ljudi u podrum njegove kuće, koja se nalazila pored Penavićeve. Ondje su zatočenike tukli „Pampur“ i Željko Veselinović. On je sa svojom obitelji ostao u Berku do 17. svibnja '92. Dan prije, oko 02,00 sata noću, bačena je bomba na „verandu“ njegove kuće. Pri tome nitko nije stradao, ali su oštećene neke stvari. Slijedeće jutro je od jednog kapetana JNA čuo da su bombu bacili „Fićko“, Stevan Perić i sin Nikole Vorkapića, za kojeg misli da mu je ime Dragan. Izjavio je da u ovom iskazu po prvi puta spominje bombu koja je bačena na „verandu“ njegove kuće, jer ga u ranijim iskazima o tome nitko ništa nije pitao. Izjavio je i da je pozdravio opt. Perića pri ulasku u sudnicu jer nikoga ne mrzi te da je opt. Perić trebao misliti o tome što je u inkriminirano vrijeme radio.

Rekao je da ga je ranije navedeni kapetan upozorio da je bolje da sa obitelji napusti Berak, jer bi ih u protivnom netko mogao zaklati. U TO-u je dobio potvrdu s kojom je njegova obitelj napustila Berak. Otišli su u Vinkovce. U Berak se vratio 1998. godine.

Rekao je da opt. Vučetića nije vidao u Berku u inkriminirano vrijeme.

Za Petra Gunja je rekao da je u inkriminirano vrijeme vozio vodu po selu. Rekao je da nije točno da je Gunj, kako to neke žene govore, krao i pucao na autobus. Svjedok je rekao: „Kako mogu pričati neistine?“.

Opt. Perić i njegov branitelj stavili su **primjedbu na dio iskaza** u kojemu je svjedok tvrdio da je Perić bacio bombu na njegovu kuću, jer je saznanje svjedoka posredno.

18. lipnja 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Suđenje su pratili Veselinka Kastratović i Mladen Stojanović, promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, predstavnici OSCE-a, obitelji optuženih, televizijska ekipa Vinkovačke televizije.

Svjedočenje Milana Jelinića

Svjedok je rekao da je u Berku ostao do 03. listopada 1991. Skrivao se na tavanu. Dana 02. listopada kroz napuknuti i razmaknuti crijep vidio je i čuo razgovore u dvorištu susjedne kuće. Tada je u selo došla JNA, a u navedenom dvorištu Stevo Gledić je predavao raport majoru Veselinu Šljivančaninu. Sa Stevom Gledićem bili su i Ilija Mirilović, Mirko Eror te Stevan Perić. Stevan Perić je tom prigodom bio u „JNA“ uniformi, a bio je naoružan kalašnjikovom. Čuo je razgovor u kojemu je spomenuto da je u selo došlo dvjesto pripadnika JNA, te da će ih slijedeći dan doći još toliko. Razgovaralo se o tome da li će „češljati“ kuću po kuću, ili ulicu po ulicu, te su rekli da će u „čišćenje“ ići kada stignu i ostali pripadnici JNA. Nakon što je to čuo, odlučio je pobjeći iz sela. Slijedećeg je dana uspio napustiti selo.

Rekao je da je 9 osoba iz njegove obitelji smrtno stradalo, ali da on ne zna kako su oni ubijeni. Do 03. listopada svi su oni, osim Tomislava Gvozdanića koji je poginuo prilikom napada na Berak, bili živi. Rekao je da zna da su se Berčani morali svaki dan javljati u Mjesni ured, te da su u tom tijelu glavni bili Đoko Radulović, nakon njega Željko Ferenčević, a potom i dr. Slobodan Macut. Svjedok je rekao da mu je to rekao njegov stric Tomo Jelinić.

Rekao je da je opt. Stevan Perić u kritično vrijeme bio „balavac“ te da je, od ljudi koji su bili u logoru, čuo da je bio opasan.

Rekao je da je opt. Slobodan Vučetić, u lipnju ili srpnju 1991., zajedno sa još 50-ak Oroličana bio na barikadama te da misli da je bio naoružan snajperom i automatskom puškom.

Opt. Petra Gunja u inkriminirano vrijeme nije vidao.

Opt. Stevan Perić imao je **primjedu** na iskaz svjedoka. Rekao je da ga svjedok nije mogao vidjeti pri podnošenju raporta Steve Gledića majoru Šljivančaninu jer nije bio ondje.

Čitanje iskaza svjedokinje Zlate Latković

Predsjednik Vijeća je obavijestio stranke da na adresi svjedokinje Zlate Latković, koju posjeduje Sud, ne živi nitko te da je svjedokinja najvjerojatnije u Zagrebu. Stranke su bile suglasne da se pročita njen iskaz od 23. rujna 2002. godine.

Svjedokinja Zlata Latković (iskaz iz obrazloženja optužnice) je rekla da je sa ostalim mještanima Berka nesrpske nacionalnosti bila zatočena u Penavićevoj kući. Po nju i njenog pokojnog supruga došli su Stevan Perić i Gojko Tepšić. Ubijanje civila uslijedilo je tek nakon raspuštanja logora. Tada je njenu sestru Anu Čučić, pred njenim vratima ubio Mile Šijuk. U veljači '92. ubijen je njen muž Janko Latković. Njegovo je tijelo pronađeno na seoskom igralištu. Sahranili su ga, umotanog u deku, Marica Mitrović i njen suprug. Njezin sin Milan Latković vodi se kao nestao, kao i njezin brat Milan Jelenić. Pri napadu na Berak poginuli su Tomislav Gvozdanić, Ivica Ore, Jozo Mrkonjić i još nekoliko osoba. U logoru je vidjela Miloša Perića. Isti je nosio pušku, ali se svjedokinja ne sjeća je li nosio i uniformu. Od drugih je ljudi čula da je isti udario sada pokojnu Martu Nakić. Vojo Macut i Đorđe Vuletić nagovarali su ju, kao i ostale civile, da potpiše dokument kojim ostavlja svu svoju imovinu. Do Mirkovaca ih je automobilom odvezao Tibor Ello, a Veso Rakinić je bio u pratnji, da ih, tobože, preda UNPROFOR-u.

Odluka o produljenju pritvora i mjera opreza

Vijeće je produljilo pritvor opt. Periću, dok je opt. Slobodanu Vučetiću i opt. Pertu Gunju produljilo **mjere opreza** (zabranu napuštanja boravišta, obvezu da se svaki drugi mjesec jave Predsjedniku Vijeća te privremeno oduzimanje putnih isprava).

18. srpnja 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Suđenje su pratili Robert Adrić i Mladen Stojanović, promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, predstavnik OSCE-a, obitelji optuženih.

Svjedočenje Tihomira Garvanovića

Svjedok je rekao da je 02. rujna '91., u jutarnjim satima, počeo napad na Berak. Hrvatsko stanovništvo se počelo povlačiti prema Đeletovcima. Putem koji je išao kroz njive ubijeno je petero Hrvata. Od tada je započeo progon nesrpskog stanovništva. Po zauzimanju Berka oformljen je Štab TO i paravlast. Hrvate koji nisu uspjeli izbjeći zatvorili su u hangar VUPIK-a. Svjedok je do 02. rujna svakodnevno bio u Berku. Navedenog je dana bio na poslu u Vinkovcima pa su sva njegova saznanja posredna.

Rekao je da je njegov ujak Dragutin Penavić morao na poziv Štaba TO predati svoj pištolj. Kada se vratio kući rekao je svojim roditeljima Mariji i Petru Penaviću da su u Štabu bili Živko Momić i Dušan Vojnović. Svjedok nije bio siguran, ali je rekao da misli da su mu baka i djed, Marija i Petar Penavić, rekli da je u Štabu bio i Slobodan Macut. Rekli su mu i da je ujaka u logor

Mitrovićeve kuće odveo Ilija Vučetić. Nije siguran, ali misli da je čuo da je sa Ilijom Vučetićem bio i Milorad Momić. Od Marice Mitrović je čuo da je njegov ujak ubijen u Negoslavicima. Od Predraga Karana je čuo da je vrijednije pokretne stvari iz kuće njegovih roditelja, između ostalih, odnosio i Ranko Mirilović.

Izjavio je da je od ljudi koji su bili zatočeni u logoru čuo da je stražar u logoru bio **opt. Stevan Perić**. Rekao je da je opt. Perića prije ovih događanja, u proljeće ili ljeto 1991., susreo u Policijskoj postaji u Vinkovcima, gdje je svjedok tada radio. Opt. Perić bio je sa jednim mladićem iz Berka koji je bio uhićen. Svjedok je rekao da se tada korektno ponašao prema Periću, da je ovaj to zapamtio te da je kao stražar u logoru rekao njegovoj baki Mariji da bi vidjela što bi se dogodilo da se svjedok nije korektno odnosio prema njemu.

Sa **opt. Slobodanom Vučetićem i opt. Petrom Gunjom** išao je zajedno u osnovnu školu. Uvijek su imali korektne odnose. Od Jasminke Latković je čuo da je opt. Vučetić nju i njezinu sestru propustio kod šume onoga dana kada je napadnut Berak te da ih je na taj način spasio. Ne sjeća se da je išta čuo za Gunja vezano za inkriminirani period.

30. srpnja 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedočenje Predraga Karana

Svjedok je rekao da je raseljena osoba iz Slatinskog Drenovca, gdje ima prijavljeno prebivalište, dok mu je boravište u Berku. Rekao je da je u Berak došao 18. veljače 1992. godine. Njegovi roditelji u Berak su došli prije Nove godine, smjestili su se u jednu kuću koju im je lokalna vlast dala na korištenje. U tu kuću se smjestio i svjedok po dolasku u Berak. Rekao je da ne zna tko je bio na vlasti, zna da je nešto postojalo, no, ne zna je li to bila TO ili ne. O optuženicima ne zna ništa, opt. Slobodana Vučetića ne poznaje, a opt. Petra Gunja i opt. Stevana Perića poznaje vrlo malo. Na pitanje zna li u čijoj je kući smješten, svjedok je rekao da je do sada promijenio 4 kuće, da se iseljava kad god se tko vrati. Sada je u kući koja je na prodaji kod APN i ne zna kako će to završiti. Na pitanje je li u trenutku njegova dolaska u Berak postojala zadruga i zna li što o njezinu radu, te je li dobio što od poljoprivrednih strojeva, svjedok je rekao da njemu nitko ništa od poljoprivrednih strojeva nije nudio, niti zna o tome što.

Stranke za sada nisu imale novih dokaznih prijedloga.

Najava obrana optuženika

Predsjednik vijeća najavio je da će, ako ne bude novih detalja, na sljedećoj raspravi uzimati obrane optuženika.

18. rujna 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Suđenje su pratili Robert Adrić i Vlatka Jančić promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek., predstavnik OSCE-a, obitelji optuženi, novinar.

Čitanje materijalnih dokaza

Uz suglasnost stranaka pročitani su :

- Zapisnik sekcije br. 101/98 (pregled eshumiranih tijela iz mjesta Berak)
- Zapisnik sekcije br. 91/98 (pregled eshumiranih tijela iz mjesta Berak)
- Zapisnik sekcije br. 90/98 (pregled eshumiranih tijela iz mjesta Berak)
- Potvrda štaba TO Berak od 19.02. 1992. godine
- Spisak štaba TO Berak od 14. 04. 1992. godine
- Spisak vojnika i starješina samostalnog voda TO Berak
- Pismeno komadanta štaba TO Berak
- Potvrda od 19.02. 1992. godine
- Dopis štabu To Berak od Opštinskog štaba TO Vukovar od 12. 02. 1992. godine
- Spisak poginulih boraca TO Berak od 16. 03. 1992. godine
- Dopis komandi vojne pošte 9822 Zemun od štaba TO Berak
- Potvrda štaba TO Berak od 26. 03. 1992. godine
- Odluka sa sastanka proširenog u Berku od 02. 02. 1992. godine
- Spisak članova izvršnog saveta mjesne zajednice Berak od 05. 06. 1992. godine
- Izvod iz zapisnika Mjesne zajednice Berak od 11. 04. 1994. godine
- Spisak jedinice u Berku štaba TO Berak od 24. 02. 1994. godine
- Informativni podaci za Mjesnu zajednicu Berak od 04. 06. 1992. godine
- Spisak osoba vojnih obveznika Mjesne zajednice Berak od 25. 04. 1992. godine
- Spisak učesnika rata u jedinicama TO Berak od 12. 03. 1992. godine
- Zapisnik o izvršenoj eshumaciji od 23. do 26. ožujka 1993. godine Kir-52/97.
- Zapisnik od 27. 05. 1999. godine
- Zapisnik od 26. 05. 1999. godine
- Zapisnik od 01. 06. 1999. godine
- Zapisnik od 03. 06. 1999. godine
- Zapisnik od 04. 06. 1999. godine
- Potvrde Ministarstva obrane od 15. 12. 1992. godine.

Stranke nisu imali primjedaba.

Obrane optuženika

Obrana optuženog Slobodana Vučetića

Izjavio je da je rođen u Berku, ali da je odselio u Orolik 1972. godine. Bio je u akciji 02. 09. 1991. godine ali ne u napadu na selo Berak, već je vojska rasporedila 55 mještana Orolika na potezu u odnosu na mjesto Berak. Opt. je rekao da je bio udaljen oko 2 km od Berka u predjelu na cesti između Čakovaca i Berka jedno 500 m od ceste desno gledano iz pravca Berka. Naređenje je bilo da mještane Berka koji bježe razoružaju i vrate u Berak. Rekao je da je cijeli dan bio na tom mjestu, a vidio je jedino Jasminu Latković i njezinu sestru, koja je bila ranjena. Rekao im je da budu uz njega jer se puca. Bio je naoružan automatskom puškom, ali ne i snajperom. Poznao je Jozu Mrkonjića, ali ga kritičnog dana nije vidio. Tog dana nije pucao, jer nije bilo potrebe. Išao je 4-5 puta u mjesto Berak u posjetu, a tada nije bio naoružan. Nije služio vojsku zbog poteškoća sa vidom, nije potpadao pod rezervu, niti pripadao TO Berak. Radio je na Ekonomiji Šidski Banovci po cijele dane. Načuo je da je postojao logor u Berku, ali tamo nije prilazio. Tek pokretanjem ovog postupka je saznao da je Jozo Mrkonjić poginuo onog dana kad je napadnut Berak. 02. 09. 1991. godine oko 14 ili 15 sati vraćao se s drugima u Oriolik te su se sastali pred starom ambulantom. Ondje je vidio 15-ak zarobljenih muškaraca iz Berka, naknadno je doveden i Stanko Penavić. Zarobljenici su prenoćili u svlačionici na igralištu te su ujutro predani vojsci JNA. Rekao je kako ih nije čuvao niti tukao, te da nije nikoga ubio.

Opt. Petra Gunja poznaje, ali ga kritičnog dana nije vidio. Nije vidio niti jednog Srbina iz Berka jer s njima nisu imali nikakve veze. Ne zna je li bio pripadnik štaba i jedinica TO Berak. Kada je išao u posjete u Berak znao ga je vidjeti i to bez oružja, ne zna niti je čuo da je nekoga fizički ili psihički maltretirao niti ubio.

Opt. Stevana Perića poznaje, sjeća se da je bio «klinac» u to vrijeme, ne zna šta je radio.

Obrana optuženog Petra Gunja

Izjavio je kako je cijelo vrijeme živio u Berku, nije pripadao Hrvatima, a niti Srbima jer mu je žena bila Hrvatica. Smatra da zbog toga nije bio u štabu TO Berak. Nije bio na sastanku za koji je čuo da je bio prije 02. 09. 1991. godine, ali mu je susjed Dragan Kovačević rekao da će oko 5,00 sati ujutro JNA ući sa tenkovima i razoružati mještane Hrvate te da Srbi oko 2,00 ili pola 3 ujutro trebaju izaći iz sela. On je sa šestoricom ljudi, pod vodstvom Dragana Mrkobrada, otišao do salaša koji se nalazi 4 km od mjesta Berak. Sjeća se da je 56 osoba tog jutra izašlo iz Berka. Dobio je papovku, ali ne i uniformu, na nikoga nije pucao niti je itko pucao na njega. Istog dana se sa salaša vratio u Berak, a papovku je vratio u štab TO Berak. Bio je zadužen za razvoženje vode. Cisternu je punio u Orioliku te ju je vozio traktorom za potrebe svih mještana Berka. Vodu je nosio i u kuću obitelji Penavić, ali nikoga nije fizički niti psihički maltretirao. Bilo ga je sramota zbog situacije u Berku. Nije išao na stražu u Berku, a samo je par puta tijekom 1993. i 1994. godine bio na straži u Donjem Novom Selu. U kritično vrijeme brinuo se o djeci jer ga je supruga napustila. Tvrdi da iz pištolja nije ubio Ljubicu i Tunicu Garvanović i Anu Magić. Čuo je da su to uradili dobrovoljci te je rekao da on sa tim događajem nema nikakve veze. Nije pucao na autobus u kojem su bili Hrvati. Rekao je da mu Veso Rakinić i Gojko Eror nikada nisu rekli da pripada nekome vodu ili jedinici i ne zna zašto je na spisku učesnika rata TO Berak. Nije bio niti na sastancima. Nije imao veze sa logorom, osim što je par puta odvezao vodu.

Opt. Slobodana Vučetića nije vidio 02. 09. 1991. godine niti zna išta o njemu u svezi događaja u kritičnom periodu.

Poznato mu je da je opt. Stevan Perić otišao sa djecom srpske nacionalnosti u Srbiju i da je dolazio u Berak. Ne zna što je opt. Stevan Perić radio i ne sjeća se da li ga je vidio u logoru.

Obrana optuženika Stevana Perića

Pred istražnim sucem (podaci iz obrazloženja optužnice) iskazao je da je u ljeto 1991. godine imao 16 godine i 8 mjeseci i da je za vrijeme evakuacije djece srpske nacionalnosti iz Berka otišao u Srbiju. U Berak se vratio početkom 12. mjeseca 1991. godine kako bi vidio roditelje i starijeg brata, a nakon 10-ak dana vratio se u Srbiju. Poznato mu je da je bio organiziran logor u kućama Dragutina Penavića i Mate Mitrovića, ali nije ulazio unutra i ne zna tko je bio unutra. Nije mu poznato tko je zatočenike zatvarao niti tko ih je postrojavao, a nije mu poznato niti što se općenito događalo. Čuo je da je Žarko Kvočka bio u TO i Mjesnoj zajednici u Berku i da je ispitivao ljude. 1991. i 1992. godine nije imao svoje oružje. Tvrdi da nije točno što mu se stavlja na teret te da nema saznanja što se događalo u Berku 1991. godine, ni u čemu nije učestvovao te tvrdi da u logor nikoga nije privodio niti je ikoga iz logora odvodio. Nije mu poznato što se dogodilo Peri Gvozdanoviću i Janku Latkoviću. Za vrijeme boravka u Berku nije ulazio u tuđe kuće niti uzimao tuđe stvari. Mara Martić, Janko Pavković i Ivo Benić mu se nisu žalili o zlostavljanjima u logoru. Nije čuo da su iz Berka nestali neki ljudi, kada i iz kojeg razloga

su nestajali, a nije čuo niti to da su naknadno pronađeni mrtvi. Gojka Erora vidao je u centru Berka, ne zna što je on bio u Mjesnoj zajednici Berak, niti zna je li Gojko Eror bio u TO. U JNA je bio od 6. mjeseca 1992. godine do 4. mjeseca 1993. godine.

Na današnjoj raspravi je iskazivao sukladno iskazu na zapisniku od 17. listopada 2005. godine, te je rekao i da je u Berak došao krajem studenog 1991. godine te je morao proći pokraj Penavićeve kuće. Tada mu je sudsjed Janko Pavković doviknuo da dođe. Ušao je u dvorište Penavićeve kuće te su ga Janko i Ivo Benić zamolili da im kupi cigarete, te je od njih dobio novce. Tada nije vidio stražare. Otišao je slijedeći dan u Šid i kupio cigarete. U Šidu je ostao jedan dan. Vratio se u Berak ujutro oko 9,00 sati te je vidio da su kod Penavićeve kuće ljudi i žene postrojani u dva reda. Misli da ih je postrojio „Pampur“, a zna da ih je isti raspustio. Primjetio je da su žene ušle u kuću, a većina ljudi ostala je na dvorištu. Predao je cigarete, još neke osobe zamolili su ga da im nešto kupi, ali ih je odbio. Tada je u Berku ostao 5-7 dana te se vratio u mjesto Šuljkovac. Ponovno je u Berak došao sredinom ili krajem prosinca 1991. godine te je ostao najviše 10-ak dana, s tim da je oko 5 dana bio u Šidu. Tom je prilikom donio cigarete Janku Pavkoviću, a rekao je i da misli da je baki Mari Penavić kupio suhi kavasac te da je još nekome kupio kavu. Potom se opet vratio u Šuljkovac. Ponovno je došao u Berak tek u ožujku 1992. godine, a tada je i ostao u Berku. Nije bio stražar u logoru u Penavićevoj kući, misli da mu je otac stražario ispred kuće i da je znao ući u kuću popiti rakiju.

Na upit Predsjednika vijeća da otkloni razliku u iskazima, s obzirom da je u Berak došao početkom prosinca 1991. godine i da je bio kod roditelja 10 dana, a na današnjem je ročištu promijenio iskaz jer je rekao da je u Berak dolazio dva puta u 1991. godini, opt. Perić je rekao da je siguran da je u 1991. godini bio dva puta, te da u istrazi nije jasno i decidirano ispitivan.

Optuženi Perić je nadalje izjavio da nije bio u Berku 02. rujna 1991. godine niti je učestvovao u napadu na Berak. Nije mu poznato ime Janka Mrzopoljca, niti mu išta znači „kum zadruga“. Nije privodio u logor Janka i Zlatu Latković, Slavka Mitrovića, ne zna da je Milan Jelinić izgubio oko niti je istoga gurnuo. Ne poznaje Marinu Martić, Milana Ivančića, poznaje Marina Kujundžića, ali ne zna što se s njim dogodilo. Nikada nije tukao Maru Krajić, Martu Nakić i Maricu Mitrović. Šljivančanina nikad nije vidio u Berku niti je istom predavao raport. Nikada nije postrojavao ljude u Penavićevoj kući ili dvorištu, niti ih je na bilo koji način kažnjavao. Nadalje je izjavio da je njegov brat Milan 6 godina stariji od njega, da je isti do 1993. godine živio u Berku, da je u kritično vrijeme brat bio viši, teži i širi od njega te da je siguran da brat nije bio stražar u logoru u Penavićevoj kući.

Zahjev optužbe

Zamjenik ŽDO Vukovar zamolio je odgodu kako bi zbog složenog i dugotrajnog postupka precizirao činjenični opis optužnice te radi eventualnih novih dokaznih prijedloga.

Opažanja promatrača :

a) *atmosfera i javnost suđenja :*

Rasprava je protekla u mirnom tonu.

b) *proces*

Dok su optuženici iznosili svoju obranu, branitelj drugooptuženog je drijemao.

05. studenoga 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Suđenje su pratili Robert Adrić i Mladen Stojanović, promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, predstavnik OSCE-a, obitelji optuženih, televizijska ekipa.

Svjedočenje Evice Penavić

Svjedokinja je izjavila je da ostaje kod iskaza danog 25. ožujka 1998. godine.

Rekla je da je opt. Petar Gunj u logor vozio vodu, da nije čula da je ikoga maltretirao te da o opt. Slobodanu Vučetiću ne zna ništa.

Izjavila je da je opt. Stevan Perić bio stražar u logoru. Nije ju maltretirao. Gotovo svakodnevno ga je viđala u logoru, od ustrojavanja logora pa sve do njegovog zatvaranja. Izjavila je da ga nije bilo samo u jednom razdoblju kada je, sa osobom nadimkom Paja, bio desetak dana u Srbiji. Nije vidjela da je opt. Perić iz Penavićeve kuće odvodio zatočenike na ispitivanje u susjednu Mitrovićevu kuću. Rekla je da je, jednom prilikom, upitala opt. Stevana Perića smije li otići u kuću Tunice Garvanovića po kokoši kako bi zatočenici imali što za jesti, a on joj je odgovorio da nije njena briga što će zatočenici jesti. Drugom prilikom je sa ostalim zatočenicima vadila krompir na njivi. U tom je trenutku naišao opt. Perić sa svjedokinjinim traktorom. Upitao ju je: „Da li bi se htjela malo provozati sa svojim „Zetorom“?“ Izjavila je da joj, s obzirom da se nalazila u logoru, nije poznato tko je i kada odveo traktor iz njene kuće. Nije joj poznato ni gdje se traktor nalazio nakon što je odvezen. Rekla je da nije vidjela da je opt. Perić krao imovinu drugih osoba, a na pitanje poznaje li optuženike svjedokinja se okrenula prema optuženicima i rekla da poznaje opt. Gunja, da opt. Vučetića nije poznavala sve dok joj nekoliko minuta ranije nije rekao tko je te da zaista ne zna tko je treći optuženik. Nakon što joj je predsjednik Vijeća rekao da je to opt. Perić, svjedokinja je rekla: „Moj Bože!“

Nakon što je opt. Perić stavio je **primjedu** na iskaz svjedokinje i rekao da ga je svjedokinja s nekim zamijenila, da on nije vozio „Zetor“ i dolazio na njivu, svjedokinja se okrenula prema njemu i rekla da on zaista nije osoba koja je vozila „Zetor“ u ranije opisanom događaju, da je osoba koja je tada vozila „Zetor“ bila plava te da je imala između 25 i 27 godina. Svjedokinja je upitala opt. Perića da li ih ima više braće, a on joj je odgovorio da ih je trojica.

Nadalje je rekla da joj nije poznato koliko su godina imali stražari u logoru. Nije mogla izjaviti tko je bio šef logora, ali je imala informaciju da se treba čuvati Kvočke. U logoru se govorilo da su ondje glavni „Beli“, Martić i Perić. Martić im je pucao iznad glava, noću ih je postrojavao i izivljavao se na njima, posebno u trenucima kada je srpska strana trpjela neuspjeh u Vukovaru. Rekla je da su u logoru stražari bili i dva sina osobe koju su u selu zvali „Gluva Draga“. Nije joj poznato prezime navedene osobe. Izjavila je da je stariji sin „Gluve Drage“ pravio „cirkuse“.

Svjedočenje Eve Penavić

Svjedokinja je rekla da je bila zatočena u kući Petra Penavića. Opt. Stevan Perić često je postrojavao zatočenike. Nije vidjela da je opt. Perić na bilo koji drugi način, osim navedenog postrojavanja, maltretirao ili zlostavljao zatočenike. Rekla je da joj nije poznato koliko je opt. Perić u kritično vrijeme imao godina. Dobro ga poznaje jer je išao u školu sa njenim unukom Slavkom pa je često dolazio u njihovu kuću. Izjavila je da je sa obitelji Perić bila u dobrim odnosima, da su supružnici Perić imali dva sina i jednu kćerku, da ne zna koje je godište njen unuk (napomenula da je isto godište kao i opt. Perić), da su 1991. godine njen unuk i opt. Perić išli u drugi ili treći razred škole u Berku.

Izjavila je da je opt. Petar Gunj u logor dovezio vodu.

Izjavila je da poznaje opt. Vučetića. Nakon okupacije Berka i Orolika otišla je pješice u Orolik, do kuće svoje kćerke. Ondje je sve bilo porazbijano. Tada su naišla dva vojnika te su ju počeli maltretirati. Rekli su joj: „Što ustaškinja radi tu“. U tom je trenutku naišao Slobodan Vučetić te im je rekao: „Ostavite baku Evu na miru“, a zatim ju je povezo svojim automobilom.

Primjedbe na iskaz

Opt. Perić je stavio **primjedbu** na iskaz svjedokinje. Rekao je da ga je ona sa nekim zamijenila i da nije išao u školu sa njezinim unukom.

Branitelj opt. Perića je stavio **primjedbu** na iskaz svjedokinje tvrdeći da roditelji opt. Perića imaju tri muška i dva ženska djeteta te da je svjedokinja očigledno opt. Perića s nekim zamijenila.

Rješenja Vijeća

Vijeće je opt. Stevanu Periću produljilo pritvor, dok su prema optuženima Petru Gunju i Slobodanu Vučetiću produljene mjere opreza (zabrana napuštanja boravišta, obveza da se svaki drugi mjesec jave predsjedniku Vijeća, privremeno oduzimanje putnih i drugih isprava za prijelaz državne granice).

04. prosinca 2007. godine – nastavak glavne rasprave

Suđenje su pratili Veselinka Kastratović i Mladen Stojanović, promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, predstavnici OSCE-a, obitelji optuženih.

Izmjena optužnice

U Sud je 30. studenog 2007. godine zaprimljen podnesak ŽDO-a u Vukovaru, od 26. studenog 2007. godine, kojim je izmijenjena optužnica.

Branitelj opt. Stevana Perića je izjavio da je 30. studenog zaprimio navedeni podnesak ŽDO-a u Vukovaru, a da je njegov branjenik isti podnesak zaprimio tek prethodni dan. Također je rekao da se nije uspio konzultirati sa svojim branjenikom nakon izmjene optužnice, da su ovom izmjenom sve točke optužnice kojima se teretilo njegovog branjenika ispuštene, da se sada radi o 12 novih točaka optužnice, da smatra da je na ovaj način izmijenjen objektivni identitet optužnice te da radi pripreme obrane, a vodeći računa da se njegov branjenik nalazi u pritvoru, traži kraći rok o odgodi glavne rasprave.

Kako optuženici Vučetić i Gunj, a niti njihovi branitelji, nisu zaprimili navedeni podnesak ŽDO-a u Vukovaru, predsjednik Vijeća im ga je uručio.

Odustanak od optužbe protiv optuženih Vučetića i Gunja

Zamjenik ŽDO-a u Vukovaru je rekao da **ŽDO odustaje od optužbe protiv optuženih Slobodana Vučetića i Petra Gunja** te da smatra da se u odnosu na iste, temeljem čl. 291. st. 1. t. 1. ZKP-a, izvan glavne rasprave treba donijeti rješenje o obustavi postupka.

Odgoda glavne rasprave

Kako je zamjenik ŽDO-a izjavio da je zahtjev branitelja optuženog Perića za odgodom rasprave opravdan, iako nije mišljenja da je izmjenom optužnice izmijenjen objektivni identitet optužnice, Vijeće je glavnu raspravu odgodilo za dan **14. prosinca 2007. godine, sa početkom u 09,00 sati.**

Zapažanja monitora:

Predsjednik, a niti članovi Vijeća, očito nisu primijetili da se u publici, sa sestrama opt. Perića, nalazila evidentno malodobna djevojčica (stara otprilike 10 - 12 godina).

14. prosinca – izjašnjavanje o optužnici, dokazni postupak

Suđenje su pratili Veselinka Kastratović i Mladen Stojanović, promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, predstavnik OSCE-a, obitelj optuženoga.

Izjašnjavanje o krivnji opt. Stevana Perića

Upitan da li je razumio optužnicu, izmijenjenu podneskom ŽDO-a u Vukovaru od 19. studenoga 2007. godine, i kakav stav zauzima prema njoj, optuženik je izjavio da je optužbu razumio te da se **ne osjeća krivim** niti po jednoj točki optužnice.

Podnošenje materijalnih dokaza

Zamjenik ŽDO-a je izjavio da je ŽDO u Vukovaru došlo do još jednog dijela dokumentacije TO Berak, mjesne zajednice Berak te do dokumentacije SO Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema. Navedenu dokumentaciju predao je u sudski spis.

Branitelj optuženika je istaknuo da je njemu i njegovom branjeniku, radi pripreme obrane, potreban rok od oko 8 dana, s obzirom da su navedenu dokumentaciju primili tek sada.

Branitelj je u sudski spis predao uvjerenje o vremenskom razdoblju u kojemu je njegov branjenik služio vojni rok.

Zamjenik ŽDO se usprotivio odgodi današnje rasprave. Istaknuo je da je i dana 04. prosinca, nakon preciziranja optužnice, tražena odgoda radi pripreme obrane.

21. prosinca 2007. godine – dokazni postupak, obrana optuženika, završni govori stranaka

Suđenje su pratili Robert Adrić i Mladen Stojanović, promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, predstavnik OSCE-a, obitelj optuženoga.

Dokazni prijedlog obrane

Branitelj optuženika je predložio da se kao svjedoci saslušaju Goran Krstić i Predrag Stanojević, obojica iz Šuljkovca u Republici Srbiji, na okolnost boravišta optuženika u inkriminiranom vremenu. Istaknuo je da se navedene osobe nalaze u Vukovaru te da bi oni, ukoliko Sud prihvati ovaj dokazni prijedlog, odmah pristupili u Sud.

Zamjenik ŽDO u Vukovaru je odluku prepustio Sudu.

Rješenje Vijeća

Vijeće je riješilo saslušati svjedoke Gorana Krstića i Predraga Stanojevića.

Svjedočenje Gorana Krstića

Svjedok je izjavio da je optuženog Stevana Perića prvi puta vidio u lipnju ili srpnju 1991. Tada je opt. Perić, zajedno sa svojim bratom Draganom i sestrom Stanom, autobusom, sa ostalim

mještanima Berka, stigao u svjedokovo selo Šuljkovac, kod Jagodine u Srbiji. Optuženik te njegovi brat i sestra bili su smješteni u kući njegovih roditelja. Ondje su se nalazili do 24. prosinca 1991. godine, kada su, zajedno sa ostalim Berčanima, napustili Šuljkovac. Svjedok je nadalje izjavio da je opt. Perić do rujna ili listopada neprekidno boravio u Šuljkovcu, a od tada pa do 24. prosinca je 2 ili 3 puta odlazio u Berak. Kada bi odlazio, iz Šuljkovca je izbivao 4-5 dana. Svjedok je izjavio da su se optuženikovi roditelji u navedenom vremenu nalazili u Berku te da je optuženikova majka bila bolesna, a majčina je bolest, prema tvrdnjama ovoga svjedoka, i bila razlog optuženikovih odlazaka u Berak.

Izjavio je da opt. Stevan Perić za vrijeme boravka u Šuljkovcu nije pohađao nikakvu školu.

Svjedočenje Predraga Stanojevića

Svjedok je izjavio da su sela Šuljkovac i Berak bila „bratimljena“ od 80-ih godina, da su djeca iz Berka početkom ljeta 1991. stigla u Šuljkovac, raspoređeni su po kućama te su ondje ostali do kraja godine. Poznato mu je da su kod njegovog susjeda Gorana Krstića bili smješteni Stevan, Dragan i Stana Perić. U navedenom razdoblju viđao je Stevana Perića svaki ili svaki drugi dan. Poznato mu je da je Stevan Perić 1-2 puta išao kući u Berak. Odlazio je za vikend i vraćao se nakon 2-3 dana.

Čitanje materijalnih dokaza

Konstatirano je da su uz suglasnost stranaka pročitani:

- spisak jedinice u Berku (u lijevom uglu „Štab TO Berak“),
- informativni podaci za MZ Berak,
- spisak učesnika rata u jedinicama TO Berak,
- dokument na kojemu piše „Ulica Orolička“, pa podaci, zatim „Ulica Tri ruže“, „Ulica Sotinačka“, „Ulica Čakovačka“, „Ulica Radićeva“,
- spisak dobrovoljaca koji su u ratnim dejstvima u Vukovaru od 28.10.1991. godine do 07.11.1991. godine,
- spisak vojnih obveznika,
- samostalni vod Berak,
- spisak osoba vojnih obveznika MZ Berak,
- dokument: Popuna municije, zahtev komandi mesta,
- izvod iz zapisnika,
- spisak osoba koje su radile pri TO Berak u januaru i februaru 1992. godine,
- spisak vojnika i starešina samostalnog voda TO Berak,
- potvrda od 15.04.1992. godine,
- potvrda od 05.05.1992. godine,
- potvrda od 15.02.1993. godine,
- potvrda od 26.03.1992. godine,
- potvrda od 19.02.1992. godine,
- potvrda od 19.02.1992. godine,
- spisak ranjenih boraca TO Berak,
- spisak poginulih boraca TO Berak,
- spisak lica koja su saradivala sa ustaškim pokretom u Berku, a koja nisu poželjna da ostanu na ovom području,
- odluka sa sastanka proširenog u Berku,
- spisak članova izvršnog saveta MZ Berak,
- dopis o pristupanju jedinici TO Berak,
- spisak osoba koje rade u u MO „Crvenog križa“,
- dopis Štabu TO Berak,

- naredba komandanta Štaba TO Berak,
- uverenje vojnog odseka Sremska Mitrovica.

Primjedba na izvedene materijalne dokaze

Branitelj opt. Perića stavio je **primjedbu** na pročitane dokaze. Rekao je da je većina dokumenata nepotpisana, nedatirana i bez štambilja, da dio datirane dokumentacije potječe iz 1992. i 1993. godine, odnosno da se ne odnosi na inkriminirano razdoblje.

Zamjenik ŽDO-a u Vukovaru je rekao da ne stoje primjedbe branitelja te da na popisima postoje potpisi i pečeti.

Stranke nisu imale daljnjih dokaznih prijedloga.

Obrana optuženika

Opt. Perić, koji je svoju obranu iznio 17. listopada 2005. i 18. rujna 2007. godine, izjavio je da u svoju obranu nema što drugo za dodati.

Dokazni postupak je završen.

Govori stranaka:

Zamjenik ŽDO-a u Vukovaru je u završnom govoru rekao da je dokazano da je opt. Perić počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, kako mu je to stavljeno na teret optužnicom izmijenjenom podneskom od 19. studenog 2007. Istaknuo je i da je optuženi postupao suprotno odredbama Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine te Protokola I i Protokola II.

Nadalje je rekao da je prvotnom optužnicom optuženo 35 osoba te da je jedino iz razloga nedostupnosti većine optuženika postupak izdvojen i vođen u odnosu na optužene Perića, Vučetića, Gunja i Vujića, s tim što je u kasnijoj fazi u odnosu na Vujića postupak razdvojen zbog njegove procesne nesposobnosti, a u odnosu na optužene Vučetića i Gunja donijeto je rješenje o obustavi postupka nakon što je državno odvjetništvo odustalo od optužbe protiv njih. Istaknuo je da je činjenica da su svi optuženici djelovali zajednički, da je opt. Perić najmlađi od svih optuženika, ali da je njegovo postupanje bilo među najokrutnijima.

Rekao je da je mjesto Berak okupirano na gotovo identičan način kao i okolna mjesta, te da je postupanje s mještanima hrvatske nacionalnosti u svim mjestima bilo gotovo identično. JNA je zajedno sa rezervistima i pripadnicima paravojnih formacija okupirala mjesto, a potom bi se uspostavila vojna vlast (TO), pod čijom su se ingerencijom i vršila zlodjela, a potom i civilna (MZ), koja je imala manji značaj.

Istaknuo je da je optuženi Perić, djelujući sa ostalim optuženicima, postupao na način da je cjelokupno stanovništvo hrvatske nacionalnosti izvrgnuto fizičkom i psihičkom zlostavljanju, neki su usmrćeni, iz sela je protjerano 570 osoba hrvatske nacionalnosti, a u Berku ih je ostalo živjeti samo 15.

Rekao je da su radnje koje je optuženi sam počinio izdvojene u 12 alineja i da radnju opisanu u prvoj alineji (sa Pavlom Rušnovom odvodio zatvorenike u Mitrovićavu kuću gdje ih je i tukao) potvrđuju svjedoci Marija i Janko Tarač, Petar Penavić i Franjo Burger; da radnju opisanu u drugoj alineji (odveo u logor Zlatu i Janka Latković...) potvrđuju Zlata i Janko Latković; da radnju opisanu u četvrtoj alineji (...teško pretukao Marina Mitrovića, tako da je bio sav krvav po

tijelu, nakon čega je odveden iz logora i ubijen) potvrđuje Franjo Burger; da radnju opisanu u petoj alineji (...odveo Slavka Mitrovića iz njegove kuće da ide hraniti stoku, ali ga nije doveo u logor, nego mu se poslije toga gubi svaki trag) potvrđuje Jelena Mitrović; da je rukama i puškom istukao Maru Krajić potvrđuje svjedokinja Maca Rušnov; da dvije alineje koje se odnose na Maricu Mitrović, a u kojima stoji da ju je optuženik udario nogom u križa i gurnuo niz stepenice, zadavši joj ozljede desnog koljena i lijeve noge uslijed čega danas ne može hodati te da ju je rukom udario u predjelu usta te joj izbio više zuba, potvrđuje Marica Mitrović; da Tadija Mrkonjić potvrđuje da je optuženik od njega oduzeo novac i putovnicu kao i da se optuženik izivljavao nad zatvorenici u logoru prisiljavajući ih da stoje postrojeno oko 1 sat i 45 minuta pri temperaturi ispod nula celzijevih stupnjeva; da Marica i Mato Mitrović potvrđuju radnje optuženika iz posljednje alineje u kojoj stoji da je optuženik 16. lipnja 1992. godine, zajedno sa Draganom Vorkapićem i pokojnim Milom Šijukom, zvanim Fićko, bacio ručnu bombu na verandu kuće Mate Mitrovića, dok se on nalazio sa članovima obitelji u kući.

Nadalje je naveo da je na taj način dokazano da su uslijed takvog činjenja optuženika dvije osobe ubijene, da se jednoj gubi svaki trag, da je optuženik pretukao dvije osobe, da je oduzimao novac, pucao po kućama Hrvata, bacio bombu te da su uslijed opisanih zlostavljanja gotovo sve hrvatske obitelji morale napustiti svoje kuće i prijeći na slobodni dio Republike Hrvatske. Naveo je da je optuženik svojim radnjama kršio pravila međunarodnog prava te civilno stanovništvo ubijao, mučio, nečovječno postupao prema istom, nanosio velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, provodio raseljavanje, protupravno ih odvodio u logor, protuzakonito zatvarao i primjenjivao mjere zastrašivanja i terora. Predložio je da se optuženik proglasi krivim i osudi po zakonu.

Branitelj optuženika je u završnom govoru rekao da se prvotnom optužnicom njegov branjenik teretio za četiri pojedinačno navedene radnje, da je izmjenom optužnice od 08. rujna 2006. godine njemu stavljeno na teret 6 radnji, da bi na kraju dokaznog postupka optužnica bila izmijenjena te je optuženom stavljeno na teret 12 radnji.

Istaknuo je da je optužnica u dobroj mjeri nejasna i nerazumljiva,

Rekao je da nije sporno da je hrvatsko stanovništvo na privremeno okupiranom području bilo izloženo zlostavljanju i ponižavanju od strane okupatora, ali da se samim uspostavljanjem i konzumiranjem paravlasti najčešće ostvaruju obilježja kaznenog djela oružane pobune, za koje kazneni progon nije moguć, te da stoga generaliziranje u odnosu na pripadnike paravlasti u okupiranom području kao počinitelje kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, bez preciznog utvrđivanja kojim pojedinim radnjama i koji od počinitelja ili više njih na temelju dokazanog zajedničkog dogovora bi postupao protivno određenoj blanketnoj normi međunarodnog prava, a čime bi se ostvario modalitet kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, predstavlja nedopuštenu generalizaciju.

Branitelj je istaknuo da je obrana tijekom cijelog dokaznog postupka bila usmjerena na konkretne inkriminacije koje su se opt. Periću stavljale na teret do izmjene optužnice od 19. studenog 2007. godine. Rekao je da se do navedene izmjene optuženika teretilo za ubojstvo Janka Mrzopoljca i Pere Gvozdanovića, iako osoba Janka Mrzopoljca nikada nije postojala, a da je Pero Gvozdanović pronađen obješen u šumi u vrijeme kada se optuženik nalazio na odsluženju vojnog roka.

Nadalje se branitelj osvrnuo na svaku točku optužnice:

Ad. 1. Istaknuo je da tijekom postupka niti jedan svjedok nije govorio da je opt. Perić nekoga tukao u logoru u Penavićevoj kući ili u Mitrovićevoj kući.

Ad. 2. Rekao je da tijekom postupka optužba nije pružila niti jedan vjerodostojan dokaz koji bi potvrdio ovaj navod, da svjedokinja Zlata Latković nije saslušana na glavnoj raspravi, da je jedini dokaz njezin iskaz iz istrage, koji je nerazumljiv, te da ostali svjedoci o opisanom događaju ništa ne govore.

Ad. 3. Istaknuo je da nijedan svjedok, osim Marice Mitrović, ne iskazuje da je optuženik gurnuo niz stepenice Milana Jelinića te da je on tom prilikom izgubio oko, a da je nakon toga izveden iz podruma i ubijen. Rekao je da je Marica Mitrović različito iskazivala u istrazi i na glavnoj raspravi, da je vjerodostojnost njenih iskaza upitna, da ostali svjedoci o tom događaju ne iskazuju te da između eventualnog guranja niz stepenice i izvođenja iz podruma i ubijanja Milana Jelinića nema nikakve kauzalne povezanosti.

Ad. 4. Branitelj je rekao da je svjedok Franjo Burger prvi puta na glavnoj raspravi rekao da mu je Marin Mitrović šapnuo da ga je tukao Stevan Perić, da je njegov iskaz dvojbena, da je svjedok Burger rekao da ga je dan prije glavne rasprave posjećivala policija te da nema uzročne veze između navodnog udaranja Marina Mitrovića i njegovog odvođenja iz logora i ubijanja.

Ad. 5. Istaknuo je da je opis pod ovom alinejom nejasan te da ni na koji način nije dokazana uzročna veza između odvođenja Slavka Mitrovića i njegovog nestanka.

Ad. 6. Branitelj je rekao da je iskaz Mace Rušnov u kojemu ona tvrdi da je optuženik puškom tukao Maru Krajić dat u istrazi, da tom ispitivanju nisu prisustvovali optuženik i branitelj, da svjedokinja Maca Rušnov nije saslušana na glavnoj raspravi, da niti jedan svjedok iz logora to ne potvrđuje te da radnja koja se njegovom branjeniku stavlja na teret nije dokazana.

Ad. 7. Rekao je da nije točna tvrdnja navedena u ovoj alineji optužnice (navodi se da je opt. udario Maricu Mitrović nogom u križa i gurnuo niz stepenice, zadavši joj na taj način tupe udarce, te ozljede desnog koljena i lijeve noge, uslijed čega ni danas ne može hodati), da svjedokinja ima problema sa hodom, ali da može hodati i da je došla na glavnu raspravu, da navedenu tvrdnju iz optužnice ne potvrđuje niti svjedokinjin muž, da je svjedokinja to prvi puta iskazala na glavnoj raspravi, iako je do tada više puta saslušavana, a da se na glavnoj raspravi ispravljala i na koncu rekla da je opt. Perić nije gurnuo niz stepenice, nego se uplašila i pala, a na nogu joj je palo bure od 150 litara vode, da je opt. Perić došao do nje nakon što je pala i nakon što joj je bure palo na nogu i ozljedilo je, a da opt. Perića nije vidjela prije pada.

Ad. 8. Branitelj je istaknuo da o navodima optužnice da je opt. Perić rukom udario Maricu Mitrović u predjelu usta i da joj je tom prilikom izbio više zuba ne govori nitko osim svjedokinje Marice Mitrović. Napomenuo je da je navedena svjedokinja po prvi puta na glavnoj raspravi opt. Perića teretila za navedeni događaj, a da je pri ranijim iskazivanjima za istu radnju teretila Đorđa Vuletića.

Ad. 9. Osvrćući se na ovu točku optužnice branitelj je istaknuo da je opis radnje nerazumljiv i nelogičan, da iz ovakve formulacije proizlazi da je optuženik pucao nakon što je otišao u susjednu Mitrovićeovu kuću, da iz iskaza drugih svjedoka proizlazi da je Martić zv. Pampur zatvorenike u logoru zastrašivao pucajući im iznad glava, da o pucanju opt. Perića govori svjedokinja Anđa Rušnov, ali da ona mijenja svoj iskaz na glavnoj raspravi te da je nelogično da nitko od svjedoka ne govori da je optuženik pucao u hodniku, iako ova svjedokinja navodi da se sa njom u sobi nalazilo još 5 žena.

Ad. 10. Branitelj je naveo da formulaciju iz optužnice ne potvrđuju ostali svjedoci koji su se nalazili u stroju te da svjedok Tadija Mrkonjić ne iskazuje onako kako to stoji u ovoj točki optužnice.

Ad. 11. Istaknuo je da je svjedok Tadija Mrkonjić po prvi puta na glavnoj raspravi naveo da mu je optuženik uzeo 600 DEM, 1280 tadašnjih dinara i putovnicu te da je nelogično da svjedok to nije spominjao pri ranijim ispitivanjima.

Ad. 12. Rekao je da je opis „ - noću 16. lipnja 1992. godine, oko 02,00 sata, zajedno sa Draganom Vorkapićem i pokojnim Milom Šijukom, zvanim Fićko, bacio ručnu bombu na verandu kuće Mate Mitrovića...“ nerazumljiv i nejasan, da iz ovakvog opisa proizlazi da tri osobe bacaju jednu ručnu bombu, da iz ovakvog opisa nije jasno tko je bacio bombu, da Mato i Marica Mitrović taj događaj po prvi puta spominju na glavnoj raspravi, da su njihovi iskazi kontradiktorni. Istaknuo je da se u Mitrovićevoj kući nalazila i JNA te da je nemoguće da se netko usudio baciti bombu na kuću u kojoj se nalazila i vojska. Rekao je i da iz potvrde o

služenju vojnog roka proizlazi da se njegov branjenik od 08. lipnja 1992. godine nalazio na odsluženju vojnog roka u Kragujevcu.

Nadalje je branitelj istaknuo da dio optužnice u kojemu stoji da je činjenjem opisanih radnji optuženi doveo do toga da su dvije osobe ubijene i jedna nestala naveden isključivo iz razloga davanja optužnici na težini, jer da između opisanih radnji kojima se tereti optuženik i smrti Milana Jelenića i Marina Mitrovića te nestanka Slavka Mitrovića nema nikakve uzročne veze.

Napomenuo je i da je više svjedoka iskazalo da ih je dan prije rasprave ili nekoliko dana prije rasprave posjećivala policija, da je moguće da je policija u cilju „osvježivanja sjećanja“ posjećivala sve svjedoke, da je moguće da se radi o zlouporabi ovlasti zbog čega je njegov branjenik podnio kaznenu prijavu protiv nepoznatog počinitelja.

Naglasio je da je nesporna činjenica da je stotinjak ljudi bilo zatočeno na jednom mjestu i da je logično za očekivati da bi svi oni trebali identično govoriti o događajima koji su se dogodili na mjestu gdje su bili zatočeni. Međutim, rekao je, svjedoci su sasvim različito prikazivali činjenice o kojima su govorili, najveći broj svjedoka uopće nije vidio optuženog u uniformi s oružjem niti ga optužuju za što. Nadalje je istaknuo da optuženika tereti 5-6 svjedoka koji o optuženiku nisu ništa govorili u istrazi, iako su bili više puta saslušavani, već nakon 10-ak godina, a 16 godina od događaja, po prvi su puta ukazivali da je optuženik počinio neke radnje.

Rekao je i da svjedoci Predrag Vučetić, Goran Krstić i Predrag Stanojević potvrđuju da se optuženik u drugoj polovici 1991. godine nalazio u mjestu Šuljkovac te da je u samo nekoliko navrata dolazio u Berak, gdje bi se zadržavao po nekoliko dana, te da, uz činjenicu da je u inkriminirano vrijeme imao 16 godina, proizlazi da je nemoguće da je obavljao dužnost stražara, niti je bio pripadnik štaba ili jedinica TO Berak, niti je sudjelovao u obnašanju paravlasti, pa ne može niti biti subjekt izvršenja kaznenog djela za koje se tereti.

Na kraju je rekao da je u Berku počinjen strašan zločin, ali da ne postoji kolektivna krivnja i da je nedopustivo da Stevan Perić odgovara za krivnju drugih ljudi. Istaknuo je da je on (branitelj optuženog) legalist i hrvatski branitelj te da baš zbog toga ne želi da odgovaraju „dežurni krivci“. Zamolio je Sud da donese pravednu presudu, istaknuo je kako smatra da tijekom postupka nije dokazano da je njegov branjenik počinio djelo za koje ga se tereti te je predložio donošenje oslobađajuće presude. Napomenuo je i da Sud, ukoliko smatra da su neke od inkriminiranih radnji dokazane, uzme u obzir olakotne okolnosti na strani njegova branjenika, a naročito činjenicu da je imao 16 godina te je predložio ukidanje pritvora.

Optuženi Stevan Perić je prihvatio završni govor svoga branitelja, rekao je da mu je žao što su neki svjedoci lažno svjedočili protiv njega, da su „tuđu ljagu svalili“ na njega, da se kune majčinih grobom da nikome ništa našao nije učinio te se zahvalio Sudu na korektnom postupku.

Zamjenik ŽDO-a u Vukovaru se osvrnuo na završni govor branitelja optuženika te je istaknuo da je tražio policijsko očitovanje u svezi posjeta policije svjedocima, na što mu je odgovoreno da su policajci zaista posjetili dvije osobe koje su svjedočile u ovome postupku, ali radi utvrđivanja činjenica nevezanih za ovaj sudski postupak.

Rakao je i da je cijeli postupak bio težak jer su tijekom istrage svjedoci saslušavani zamolbenim putem i to ponajviše u Puli, Zagrebu i Vinkovcima te da je praktično tek na glavnoj raspravi provedena prava istraga budući da na sudovima u raznim gradovima Republike Hrvatske svjedoci uopće nisu upitivani o nekim događajima u Berku.

Vijeće nije utvrdilo da treba izvesti još neke dokaze te je **glavna rasprava završena**.

Presuda će biti objavljena 24. prosinca 2007. godine u 11,30 sati.

